

Het Koloniaal Weekblad

ORGAAN DER VEREENIGING „OOST EN WEST”

ADRES VOOR REDACTIE EN ABONNEMENTEN:
Vereeniging „Oost en West”, Heulstraat 17, Den Haag
Telefoon 14519, Postgiro 14574

Opgericht 21 Maart 1900
door Kolonel
G. E. V. L. VAN ZUYLEN

ADRES VOOR ADVERTENTIËN:
N.V. Drukkerij Ten Hagen, Nobelstraat 20, Den Haag
Telefoon 11987 en 11988, Postgiro 17280

HOOFDVERTEGENWOORDIGER IN NED.-INDIË:
Mr. K. FAUSER, Tandjong Balei, Sumatra's Oostk.

„Het Koloniaal belang is
een algemeen
Nederlandsch belang”

BIJ CORRESPONDENTIE DEN NAAM VAN HET BLAD
TE VERMELDEN

DIT BLAD LIGT TER RAADPLEGING EN LEZING OP DE LEESTAFELS DER OOST- EN WEST-INDISCHE MAILBOOTEN EN DER
VOORNAAMSTE SOCIETEITEN, HOTELS, CAFE'S EN LEESINRICHTINGEN, ZOOWEL HIER TE LANDE ALS IN OOST- EN WEST-INDIË

DEN HAAG
TELEF. 36777

„AU PARADIS” Firma WEBER
& BARTELS

Salon de Coiffure pour Dames

TOUSSAINTKADE 2 bij de Prinsstraat - Tramhalte lijnen 2 en 3

PERMANENT HAIRWAVING, systeem Nestle, New-York

Schoonheids- en Anti-zenuwmassage - Moderne Haarwerken - Haarverven systeem Henné - Manicure
Bediening door geroutin. Kappers - Man spricht Deutsch - On parle français - English spoken

HAAGSCHE ASSURANTIE COMP.
VOOR BRAND ENZ. VAN 1805
HOOFDKANTOOR:
BEZUIDENHOUT 1 - DEN HAAG
BRAND - BEDRIJF - INBRAAK

Instituut R. KUYPER
Amsterdam R. Vinkeleskade 61
com. mondel. en schriftelijke opleiding, met club- en
vivaatlassen in alle hoofdplaatsen.

M.O. Staatsinrichting
M.O. Staath.n.kunde, alle acten Boekhouden (ook Staats-
praktijkdiploma) Gemeenteadministratie. Ook studiege-
legenheid voor hen die geen examen wenschen te doen.
prospectus met examenresultaten, aanbevelingen en op-
gave van hoofdleiders en leeraren voor ieder vak, alsmede
noefles op aanvraag kosteloos.

Inlichtingen over de
„A tot Z” POLIS

WORDEN KOSTELOOS
VERSTREKT DOOR

BLOM & VAN DER AA

Bijkantoor: DEN HAAG
Hooge Nieuwstr. 34 - Tel. 15820

VOORBURG :: VIJF HEERENHUIZEN

Koop aan de Laan van Sevenstar of verlengde
Julianastraat. Tien groote en kleine kamers. Voor en
achtertuin. Verder alle gemakken. Directe verbinding
met Den Haag, Noordwijk en Rotterdam.

Koopprijs f 9500.— tot f 9800.—
Bevragen op het werk en Oranjestad 72
VOORBURG

Hoogere Burgerschool

5-JARIGEN CURSUS
(met voorbereidingsklassen)

„Instituut WULLINGS” - VOORSCHOTEN -

In verband met Kon. Besl. van 13 Nov. 1923
is de afd. H. B. S. in Sept. 1924 na een ge-
meenschappelijke 1ste, 2de en 3de klasse gesplitst
in TWEE AFDEELINGEN:

a. Wis- en Natuurkundige afdeeling

met het tegenwoordige Eind-Examen H. B. S.
5-jarigen cursus (art. 57b).

b. Litterair Economische afdeeling

met het Eind-examen H. B. S. 5-jarigen cursus
bedoeld onder e in Art. 1 Kon. Besl. 13 Nov. 1923.

Kost- en Schoolgeld f 1800.—, f 2000.—

Tot heden slaagden:

253 leerl. v. Eindex. H. B. S. 5-j. c.

In Juli 1924 24 „(v/d 24) „ „ „ „

In Juli 1925 21 „(v/d 23) „ „ „ „

Bij de instelling van het School-Eindexamen
werd het Instituut WULLINGS in 1921
aangewezen als een H. B. S. met 5-jarigen
cursus overeenkomstig artikel 45-tredecies
der Middelbaar-Onderwijswet.

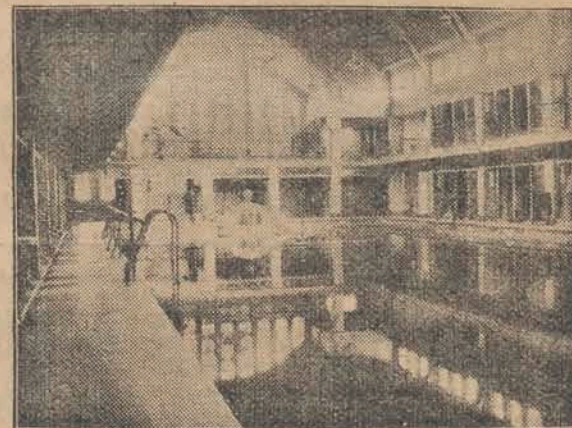
Voorschoten, Juli 1925.

De Directeur: H. WULLINGS

GEVESTIGD FOTOGRAFISCH ATELIER H. THEOBALD

voorheen firma CHARLS en VAN ES & Co.
BATAVIA-SOERABAIJA.
LAAN VAN MEERDERVOORT 189A.
TELEPHOON 33770.

Bad en Zweminrichting „DE REGENTES”
Telefoon 32739 Postrekening 69868
Weimarstraat 63, Den Haag.
In de onmiddellijke nabijheid van de Electr. tramlijnen
3, 5, 12 en de Stoomtram H. S. M.

Moderne inrichting, voldoende aan de hoogste eischen
van hygiëne en comfort voor de bezoekers.

ZWEMBADEN - KUIPBADEN - DOUCHEBADEN
Zwemabonnementen en Couponboekjes voor 50 Kuip-
of Douchebaden op voordeelige voorwaarden.
Op verlangen Zout-, Zee-, en Dennenloofbaden.

Accountantskantoor VAN LINGE

Wilhelminastraat 80 - DEN HAAG - Tel. 70922

Vertegenwoordiging in Ned.-Indië:
ADMINISTRATIEKANTOOR „UNIE”,
WINCKEL, DE LANGE & CO., Malang (Java)

BELASTINGZAKEN, ACCOUNTANCY en Administratiën in Nederland en Ned.-Indië

E. D. VAN LINGE Rzn., Accountant, Den Haag
E. W. A. SNOEK, Oud-Insp. der Dir. Bel., „ „
J. O. KOLKMEIJER,
Oud-Insp. van Financiën in Ned.-Indië.
W. J. L. DE LANGE, Accountant, Malang (Java)

GASTMAAL, AANGEBODEN OP 2 MAART 1926 DOOR HET HOOFDBESTUUR DER VEREENIGING „OOST EN WEST“ AAN DE INDISCHE PRINSEN VAN SOERAKARTA EN JOGJAKARTA, IN HET RESTAURANT ROYAL, LANGE VOORHOUT, DEN HAAG. (ZIE K. W. No. 10).

1ste rij van links naar rechts: Mevr. Zuiderthoff, Pangéran Ario Soerjodiningrat (Prins van Jogja), Kandjéng Ratoe Alit (Prinses van Solo), R. Zuiderthoff Mevr. Oudemans, Pangéran Ario Mataram (Prins van Solo), *2de rij van links naar rechts:* F. H. A. v. d. Brugh, Raden Mas Maladhi, Mevr. Romeijn, Raden Mas Prawitroworo, Mevr. v. Aalst, Raden Toemenggoeng Poerbowinoto, Mevr. Raedt v. Oldenbarneveldt, F. v. Peski, Mevr. v. Beresteijn, G. J. Oudemans, Mevr. v. Peski.

VAN GULIK's Wijnhandel
 2e Louise de Colignystraat 75 Telefoon 72523
 's-Gravenhage
 Uitsluitend prima Wijnen, Whisky, Cognac
 enz., van eerste klasse huizen 5113

M. STEINS - DEN HAAG
 Korie Houtstraat 14^a
 VERTROUWD ADRES VOOR VAKKUNDIGE
 SCHOEN-REPARATIËN 5115
 n uitsluitend betere afwerking, zowel genaaid als gepend
Eerste klasse Maatwerk.

N.V. J. V. VUUREN'S HANDEL-MIJ
BRANDSTOFFENHANDEL
 DENNEWEG 67a TELEFOON 14427
 DEN HAAG 5217
 Wenscht gij te ontvangen te kwaliteit
 brandstoffen, tegen billijken prijs en
 gegarandeerde maat? Bel dan op **14427.**

RECHTSKUNDIGE BUREAUX VAN DER GEER
 ADVIES- EN ADMINISTRATIE-BUREAU
 WITTE DE WITHSTRAAT 79 - DEN HAAG - TEL. 34325 5250
 INFORMATIES - BELASTINGZAKEN
 REQUESTEN - HUURCONTRACTEN
 RECHERSZAKEN - ECHTSCHIEDINGEN
 VERDEDIGING IN ALLE STRAFZAKEN
 Behandeling van alle RECHTZAKEN door geheel Nederland
 Relaties door geheel Europa en Ned. Indië
 Onze Bureaux tellen onder hare cliënten
 de grootste zaken van Den Haag
 ADVIES f 1.- Controle toegestaan ADVIES f 1.-

A. SCHRÖDER & CO
 GROENMARKT 25, 26, 28
 's-Gravenhage
 Telefoon 12773.
BEDDENMAGAZIJN
 Specialiteit
LAKMEUBELN
 voor Slaap- en Kinderkamer, in
 alle gewenschte kleuren.
 Eik. Slaapkamer-Ameublementen
 IJzren en koperen 5276
LEDIKANTEN
 Grootte keuze :: Billijke prijzen

Opleiding tot Particulier Secretaresse
 voor jonge dames uit de goede kringen, die M.U.L.O.-school, H.B.S., Lyceum
 of Gymnasium bezocht hebben. Zij, die deze opleiding gevolgd hebben kunnen
 tevens werk- **Correspond., Steno-Typiste.** Sprekuren 10-12, 2-4.
 zaam zijn als Prospectus kosteloos
INSTITUUT „SCHOEVERS”
 Stadhoudersplein 3 DELFT AMSTERDAM
 DEN HAAG, Telefoon 52594 Noordeinde 13 Nicolaas Witsenstraat 3

INHOUD: Vereeniging „Oost en West”. Verslag over het jaar 1925. — Het Indische Huis te 's-Gravenhage. — Van Week tot Week. — Persoverzicht uit de Indische Bladen: I. Uit de Eur. Pers. II. Uit de Ind. Pers. III. Uit de Chin. Pers. — Oost- en West-Ind. Literatuur-Overzicht. — Suriname. — Curaçao. — Uit den Verren Vreemde. — Berichten der Afdelingen: I. Apeldoorn. II. 's-Gravenhage. III. Nijmegen. — Mededeelingen: Van het Inform.-Bureau. — Mutatiestaat van 10 tot 17 Maart. — Losse plaat-bijlage: Gastmaal, den Ind. Prinsen aangeboden door de Vereeniging „Oost en West”.

**Vereeniging „Oost en West”.
 Verslag over het jaar 1925.**

Algemeene toestand.

Voor eene beoordeeling van den algemeenen toestand over het afgelopen jaar, is het dienstig een terugblik te werpen op de herdenking van het 25-jarig bestaan der Vereeniging in 1924, toen van verschillende zijden, in en buiten de Vereeniging, de hoopvolle verwachting uitgesproken werd, dat „Oost en West” van dezen mijlpaal af een tijdperk van verhoogden bloei mocht tegemoet gaan. Was hiervan in het jaar der herdenking zelve nog niets te bespeuren, komende gebeurtenissen, ook de heuglijkste tijds, werpen hunne schaduwen vooruit en zoo kan dan de Verslaggever van 1925, het eerste jaar in de rij, welke naar het halve eeuwfeest voert, met voldoening gewag maken van een opwaartsche richting in welke „Oost en West” thans voortschrijdt.

Een goed begin van de nieuwe aera, moge het aldus voortgaan!

Leden en Begunstigers.

Het ledental der Vereeniging nam met 152 toe. Bedroeg hetzelfde op Ultimo December 1924: 2511, aan het einde van dit jaar was het tot 2663 gestegen.

De begunstigers, op een enkele uitzondering na, bleven ons trouw; aan hen een woord van warmen dank voor den verleenden steun, ook in de moeilijke jaren welke de Vereeniging heeft doorgemaakt, een steun, welke zij ook thans noode zou kunnen ontberen.

Hoofdbestuur.

Zijn samenstelling bleef grootendeels ongewijzigd. Het lid, de heer G. Calkoen, tevens voorzitter der afdeling Amsterdam, zag zich genoopt af te treden wegens verandering van werkkring en woonplaats. De heer G. C. van den Wall Bake aldaar, werd bereid bevonden den heer Calkoen in diens beide functiën te vervangen. Zijne benoeming als lid van het Hoofdbestuur werd in de Algemeene Vergadering bekrachtigd. De leden, die aan de beurt van aftreden waren, de heeren Van Peski (den Haag) en Marcella (Rotterdam), werden herkozen.

Het Hoofdbestuur kwam bijeen op 18 April en 17 October.

Afdelingen.

Het aantal afdelingen onderging geen verandering; het Hoofdbestuur blijft er steeds op bedacht meerdere afdelingen in het leven te roepen, maar het feit dat het aantal vereenigingen in den lande zeer groot is, evenals haar verscheidenheid, maakt het duidelijk dat men daarin niet zoo voetstoots slaagt, zelfs niet op die plaatsen waar toch eigenlijk eene afdeling behoorde te zijn.

Het klein, afzonderlijk belang trekt onze landgenooten nog altijd meer dan het algemeen Nederlandsch belang.

Wil men nog nadere aanduiding, dan zij slechts gewezen op het „handjevol” leden dat de, niet zonder inspanning staande gehouden, afdelingen in de beide groote steden des lands hebben.

Intusschen, als gezegd, het Hoofdbestuur blijft ter zake diligent. Ten bewijze hiervan diene dat aan het einde van het verslagjaar de vestiging eener

Wilt ge in alle opzichten tevreden zijn, koopt dan Uw
GOUD EN ZILVER
 of brengt Uw Reparatiën bij W. K. POULUS
44 WESTEINDE 44 DEN HAAG - TEL. 33822
 het sedert 1885 zoo gunstig bekend staande en
 vertrouwde adres.
 2de Winkel: BOEKHORSTSTRAAT 101a 522
Let op het juiste adres

afdeeling in Twente (Hengelo) aanhangig was. Bijaldien de afdelingen zelve jaarverslagen leveren, welke t.g.t. in het Orgaan der Vereeniging worden afgedrukt, zoo kan voor belangstellenden daarnaar worden verwezen. Van de gevoerde propaganda gedurende den loop van het jaar werd trouwens geregeld de door de Secretarissen in zonden verslagen in het Orgaan opgenomen, zodat een ieder van de verrichtingen der afdeling zich op de hoogte heeft kunnen houden.

Toch dient hier afzonderlijk vermeld dat Amsterdamsche, Apeldoorn, Haarlem en Utrecht aan de plaatsen der gevoerde propaganda en dat Arnhem en Groningen merkbare teekenen van oplevering gaven.

Vertegenwoordiging in Oost- en West-Indië.

In Oost-Indië was ook dit jaar de behartiging der belangen van de Vereeniging aan den heer Mr. K. Fauser toevertrouwd en wederom is gebleven hoezeer die belangen ginds in goede handen zijn. Vooral in den heer Van der Most te Batavia heeft de Hoofdvertegenwoordiger een krachtig door het Hoofdbestuur zeer gewaardeerde, hulp gevonden. Uit Suriname kwam de tijdgenoot van de heer F. O. schans Dentz, onze vertegenwoordiger aldaar geblevende zoovele achtereenvolgende jaren, het gewettigd tijdelijk ging verlaten, om een welverdiend verloon in Europa te komen doorbrengen.

Het Hoofdbestuur acht het een voorrecht dat de heer Dentz, die natuurlijk in zijne vervanging gezien heeft, bereid is om, na terugkeer in Suriname zijne afgebroken bemoeiingen met „Oost en West” weder te hervatten.

In Curaçao, waar de heer De Ridder, militair Commandant aldaar, na den dood van den heer Meerdink (zie vorig jaarverslag) de Vereeniging heeft vertegenwoordigd — waarvoor hem hier een woord van dank zij gebracht — trad definitief de heer X. Krugers, Ambtenaar bij het Gouvernement, die zijn nieuw aanvaarde taak met den ijver van dien ijver verricht.

Koloniaal Weekblad.

Met betrekking tot het orgaan was 1925 een jaar van beteekenis. Zijn 25-jarig bestaan, dus kort na de oprichting der Vereeniging zelve, werd op Maart 13. bescheiden herdacht door de uitgave van een No., waarin de oudste leden van „Oost en West” hun oordeel over het blad ten beste gaven.

De inhoud van het blad maakt, zooals ook algemeen erkend wordt, een zeer goeden indruk dank zij vooral de onder leiding van het Dagelijks Bestuur ijverig werkzame, bekwame Secretarissen der Redactie, de heer W. C. Muller, daarin bijstaan allereerst door een staf van vaste medewerkers, met name Mevrouw G. van Berestein Tromp, de Heeren E. van Assen, G. Nypels, Dr. D. Benjamins, Mr. B. de Gaay Fortman en H. van Marle, voor het meerendeel veteranen van „Oost en West” en wier verdiensten aanspraak hebben op groote waardeering; en voorts door tal van voegde „losse” medewerkers.

Zonder aan de verdiensten van die velen, die het verslagjaar door het inzenden van bijdragen de redactie in haar streven naar verhooging van het peil van het Koloniaal Weekblad steunden, te denken in het minst te kort te willen doen, mag toch wel even speciaal genoemd worden de bekering van den hygiënist, de heer H. F. Tillema, die een tal reeks belangrijke opstellen over zijne Indische reizen te onzer beschikking stelde.

Het uiterlijk aanzien van het Orgaan onderging in de eerste helft van het jaar, een groote verandering ten goede door de voorziening van een kleurdruk omslag, spoedig geheel van annonce voorzien, waarmee een lang gekoesterde wens vervuld werd.

Met einigen steun van de zijde van het Hoofdbestuur bewerkstelligd, verdient de N. V. Drukkerij Ten Hagen, blijkbaar indachtig aan de Fransche gele.

**KOEK, BANKET, CHOCOLADE
 EN SUIKERWERKEN
 W. TEMPELMAN
 FAHRENHEITSTR. 417 - DEN HAAG
 SPECIALITEIT IN GEVULDE KOEKJES 5285**

VAN GULIK's Wijnhandel
 2e Louise de Colignystraat 75 Telephone 72523
 's-Gravenhage
 Uitsluitend prima Wijnen, Whisky, Cognac
 enz., van eerste klasse huizen 5118

M. STEINS - DEN HAAG
 Korte Houtstraat 14^a
 VERTROUWD ADRES VOOR VAKKUNDIGE
 SCHOEN-REPARATIËN 5115
 n uitsluitend betere afwerking, zowel genaaid als gepend
Eerste klasse Maatwerk.

N.V. J. v. VUUREN'S HANDEL-MI
BRANDSTOFFENHANDEL
 DENNEWEG 67a TELEPHOON
 DEN HAAG 14427 5217
 Wenscht gij te ontvangen de kwaliteit
 brandstoffen, tegen billijken prijs en
 gegarandeerde maat? Bel dan op 14427.

RECHTSKUNDIGE BUREAUX VAN DER GEER
 ADVIES- EN ADMINISTRATIE-BUREAU
 WITTE DE WITHSTRAAT 79 - DEN HAAG - TEL. 34325 5280
 INFORMATIES - BELASTINGZAKEN
 REQUESTEN - HUURCONTRACTEN
 RECHERCHEZAKEN - ECHTSCHIEDINGEN
 VERDEDIGING IN ALLE STRAFZAKEN
 Behandeling van alle RECHTZAKEN door geheel Nederland
 Relaties door geheel Europa en Ned. Indië
 Onze Bureaux tellen onder hare cliënten
 de grootste zaken van Den Haag
 ADVIES f 1.- Contrôle toegestaan ADVIES f 1.-

A. SCHRÖDER & CO
 GROENMARKT 25, 26, 28
 's-GRAVENHAGE
 Telefoon 12773.
BEDDENMAGAZIJN
 Specialiteit
LAKMEUBELLEN
 voor Slaap- en Kinderkamer, in
 alle gewenschte kleuren.
 Eik. Slaapkamer-Ameublementen
 IJzeren en koperen 5176
LEDIKANTEN
 Grootte keuze :: Billijke prijzen

Opleiding tot Particulier Secretaresse
 voor jonge dames uit de goede kringen, die M. U. L. O.-school, H. B. S., Lyceum
 of Gymnasium bezocht hebben. Zij, die deze opleiding gevolgd hebben kunnen
 tevens werkzaam zijn als **Correspond., Steno-Typiste.** Spreekuren 10-12, 2-4.
 Prospectus kosteloos
INSTITUUT „SCHOEVERS”
 Stadhoudersplein 3 DELFT Noordeinde 13
 DEN HAAG, Telefoon 52594 AMSTERDAM Nicolaas Witsenstraat 3 1000

INHOUD: Vereeniging „Oost en West”. Verslag over het jaar 1925. — *Het Indische Huis te 's-Gravenhage.* — *Van Week tot Week.* — *Persoverzicht uit de Indische Bladen: I. Uit de Eur. Pers. II. Uit de Ind. Pers. III. Uit de Chin. Pers.* — *Oost- en West-Ind. Literatuur-Overzicht.* — *Suriname.* — *Curaçao.* — *Uit den Verren Vreemde.* — *Berichten der Afdelingen: I. Apeldoorn, II. 's-Gravenhage, III. Nijmegen.* — *Mededeelingen: Van het Inform.-Bureau.* — *Mutatiestaat van 10 tot 17 Maart.* — *Losse plaat-bijlage: Gastmaal, den Ind. Prinsen aangeboden door de Vereeniging „Oost en West”.*

**Vereeniging „Oost en West”.
 Verslag over het jaar 1925.**

Algemeene toestand.
 Voor eene beoordeeling van den algemeenen toestand over het afgelopen jaar, is het dienstig een terugblik te werpen op de herdenking van het 25-jarig bestaan der Vereeniging in 1924, toen van verschillende zijden, in en buiten de Vereeniging, de hoopvolle verwachting uitgesproken werd, dat „Oost en West” van dezen mijlpaal af een tijdperk van verhoogden bloei mocht tegemoet gaan. Was hiervan in het jaar der herdenking zelve nog niets te bespeuren, komende gebeurtenissen, ook de heugelijkste tijds, werpen hunne schaduwen vooruit en zoo kan dan de Verslaggever van 1925, het eerste jaar in de rij, welke naar het halve eeuwfeest voert, met voldoening gewag maken van een opwaartsche richting in welke „Oost en West” thans voortschrijdt.
 Een goed begin van de nieuwe aera, moge het aldus voortgaan!

Leden en Begunstigers.
 Het ledental der Vereeniging nam met 152 toe. Bedroeg hetzelfde op Ultimo December 1924: 2511, aan het einde van dit jaar was het tot 2663 gestegen.

De begunstigers, op een enkele uitzondering na, bleven ons trouw; aan hen een woord van warmen dank voor den verleenden steun, ook in de moeilijke jaren welke de Vereeniging heeft doorgemaakt, een steun, welke zij ook thans noode zou kunnen ontberen.

Hoofdbestuur.
 Zijn samenstelling bleef grootendeels ongewijzigd. Het lid, de heer G. Calkoen, tevens voorzitter der afdeling Amsterdam, zag zich genoopt af te treden wegens verandering van werkkring en woonplaats. De heer G. C. van den Wall Bake aldaar, werd bereid bevonden den heer Calkoen in diens beide functiën te vervangen. Zijne benoeming als lid van het Hoofdbestuur werd in de Algemeene Vergadering bekrachtigd. De leden, die aan de beurt van aftreden waren, de heeren Van Peski (den Haag) en Marcella (Rotterdam), werden herkozen. Het Hoofdbestuur kwam bijeen op 18 April en 17 October.

Afdelingen.
 Het aantal afdelingen onderging geen verandering; het Hoofdbestuur blijft er steeds op bedacht meerdere afdelingen in het leven te roepen, maar het feit dat het aantal vereenigingen in den lande zeer groot is, evenals haar verscheidenheid, maakt het duidelijk dat men daarin niet zoo voetsloots slaagt, zelfs niet op die plaatsen waar toch eigenlijk eene afdeling behoorde te zijn.
 Het klein, afzonderlijk belang trekt onze landgenooten nog altijd meer dan het algemeen Nederlandsch belang.
 Wil men nog nadere aanduiding, dan zij slechts gewezen op het „handjevol” leden dat de, niet zonder inspanning staande gehouden, afdelingen in de beide groote steden des lands hebben.
 Intusschen, als gezegd, het Hoofdbestuur blijft ter zake diligent. Ten bewijze hiervan diene dat aan het einde van het verslagjaar de vestiging eener

afdeeling in Twente (Hengelo) aanhangig. Bijaldien de afdelingen zelve jaarverslag leveren, welke t.g.t. in het Orgaan der Vereeniging worden afgedrukt, zoo kan voor belangstelling daarnaar worden verwezen. Van de gevoerde paganda gedurende den loop van het jaar wisselt trouwens geregeld de door de Secretarissen zonden verslagen in het Orgaan opgenomen dat een ieder van de verrichtingen der afdelingen zich op de hoogte heeft kunnen houden.
 Toch dient hier afzonderlijk vermeld dat Apeldoorn, Haarlem en Utrecht aan de stonden der gevoerde propaganda en dat Apeldoorn en Groningen merkbare teekenen van opgaven.

Vertegenwoordiging in Oost- en West-Indië.
 In Oost-Indië was ook dit jaar de behartiging der belangen van de Vereeniging aan den Mr. K. Fausser toevertrouwd en wederom is ken hoezeer die belangen ginds in goede hand zijn. Vooral in den heer Van der Most te Batavia heeft de Hoofdvertegenwoordiger, een kracht door het Hoofdbestuur zeer gewaardeerde, hield. Uit Suriname kwam de tijding dat de heer F. schans Dentz, onze vertegenwoordiger aldaar rende zoovele achtereenvolgende jaren, het tijdelijk ging verlaten, om een welverdiend in Europa te komen doorbrengen.
 Het Hoofdbestuur acht het een voorrecht de heer Dentz, die natuurlijk in zijne vervanging zien heeft, bereid is om, na terugkeer in Suriname zijne afgebroken bemoeiingen met „Oost en West” weder te hervatten.

In Curaçao, waar de heer De Ridder, Commandant aldaar, na den dood van den Meerdink (zie vorig jaarverslag) de Vereeniging heeft vertegenwoordigd — waarvoor hem hier woord van dank zij gebracht — trad definitief de heer X. Krugers, Ambtenaar bij het Gouvernement, die zijn nieuw aanvaarde taak met den ijver ijer verricht.

Koloniaal Weekblad.
 Met betrekking tot het orgaan was 1925 een jaar van beteekenis. Zijn 25-jarig bestaan, dus kon de oprichting der Vereeniging zelve, welke Maarli. bescheiden herdacht door de uitgave van een No., waarin de oudste leden van „Oost en West” hun oordeel over het blad ten beste gaven, een oordeel dat, vrijwel eenparig, zeer gunstig was. De inhoud van het blad maakt, zooals ook algemeen erkend wordt, een zeer goeden indruk dank zij vooral de onder leiding van het Dagelijks Bestuur ijverig werkzame, bekwame Secretarissen der Redactie, de heer W. C. Muller, daarin staan allereerst door een staf van vaste medewerkers, met name Mevrouw G. van Berestromp, de Heeren E. van Assen, G. Nypels, D. D. Benjamins, Mr. B. de Gaay Fortman en van Marle, voor het merendeel veteranen van „Oost en West” en wier verdiensten aanspraak hebben op groote waardeering; en voorts door tal van voegde „losse” medewerkers.
 Zonder aan de verdiensten van die velen, die het verslagjaar door het inzenden van bijdragen de redactie in haar streven naar verhooging het peil van het Koloniaal Weekblad steunden, maar in het minst te kort te willen doen, mag wel even speciaal genoemd worden de behulpzaamheid van de heer H. F. Tillema, die een reeks belangrijke opstellen over zijne Indische te onzer beschikking stelde.
 Het uiterlijk aanzien van het Orgaan onderging in de eerste helft van het jaar, een groote verandering ten goede door de voorziening van een kleurden omslag, spoedig geheel van anno 1925 voorzien, waarmede een lang gekoesterde wens vervuld werd.

Met eenigen steun van de zijde van het Hoofdbestuur bewerkstelligd, verdient de N. V. Drukkerij Ten Hagen, blijkbaar indachtig aan de Franse

Wilt ge in alle opzichten tevreden zijn, koopt dan Uw
GOUD EN ZILVER
 of brengt Uw Reparatiën bij W. K. POULUS
 44 WESTEINDE 44 DEN HAAG - TEL. 33622
 het sedert 1885 zoo gunstig bekend staande en
 vertrouwde adres.
 2de Winkel: BOEKHORSTSTRAAT 101a 5122
Let op het juiste adres

**KOEK, BANKET, CHOCOLADE
 EN SUIKERWERKEN**
W. TEMPELMAN
 FAHRENHEITSTR. 417 - DEN HAAG
 SPECIALITEIT IN GEVULDE KOEKJES

ANNO 1674.

MAATSCHAPPY TOT EXPLOITATIE VAN DE

STOOMWASSCHERY

BYVOET, ZON

BLOEMENDAAL

TEL. 22016.

ngig
erslag
Vereen
ngstell
voerd
jaar w
rissen
te verz
nomen
afdee
en.
en.
dat A
aan de
dat A
an op
t-Indi
behar
n den
om is
ede h
te B
a krac
rde, h
meer
aldaar
het
liend
recht
angin
n Sur
st en
ter, m
n den
Vereen
em hie
definit
t Gouv
t den
25 een
dus ko
wer
uitgave
n „Oo
oeste g
gunstig
als oek
den in
Dagelij
men.
Secret
aar in
vaste
Beres
pels, D
n en
n van
maak h
tal van
elen, d
air, Gr
ufford,
e Comm
andere
de beke
een p
ndische
onder
oote v
van een
a anno
de we
het Ho
. Druk
e Fran
geheid
van den

recteur, den bekenden heer Joh. (Pa) van der Steur, naar aanleiding van diens oproep in de groote dagbladen. In twee aanzienlijke geldzendingen, onderscheidenlijk van f 6666.60 en f 2600.—, in totaal dus f 9266.60, werd het ingezamelde den jubilaris toegezonden, die daarvoor ten zeerste zijne erkentelijkheid betuigde. Zoowel de ingekomen bedragen, elk afzonderlijk, als de Generale Verantwoording, zijn na verificatie door het dezerzijds ingesteld Comité, in het Koloniaal Weekblad opgenomen geworden. Na de sluiting der actie alsnog ingekomen gelden zijn, tegen bewijs, afgedragen aan het hier ter stede gevestigd permanent Comité van Bijstand voor genoemde stichting.

De sub-Commissie benoemd door den Voorzitter der Vereeniging, in zake het plan Van Geuns — alle Indische Vereenigingen in één bond — (zie vorig jaarverslag), bestaande uit de vertegenwoordigers van de hier ter stede gezetelde Indische Vereenigingen, zond bij schrijven van 28 Januari 11. door haren Secretaris bericht dat men zich gewend had tot de met dit plan in betrekking staande besturen in Indië, om daarna te trachten tot eene federatie komen. Sindsdien werd omtrent deze gelegenheid niets meer vernomen.

Op den 8sten October verscheen in het Koloniaal Weekblad het bekende artikel „Een Indisch Huis” van de hand van den heer Lusink. Het daarin ontwikkelde denkbeeld was in de vergaderingen van het Dagelijksch Bestuur ettelijke malen het onderwerp van uitvoerige besprekingen totdat in de vergadering van dat Bestuur op 16 December, besloten werd tot instelling eener Commissie voor de verdere uitwerking, van welke deel zouden uitmaken de heeren Van Peski en van der Brugh als vertegenwoordigers van het Hoofdbestuur, en voorts de heeren Lusink, Cuyppers (architect) en van Tubergen.

Deze Commissie is door den Voorzitter dezer Vereeniging geïnstalleerd geworden met bekrachtiging der benoeming van den heer Van Peski tot President en van den heer Bylard (assistent van den heer Cuyppers) tot Secretaris, welke beide heeren voor die functiën uit den boezem der Commissie waren aangewezen.

In het najaar verleende de Vereeniging hare medewerking aan de vertooning van de Java-film door de betrokkene Directies der groote bioscooptheaters in Amsterdam, Rotterdam en Den Haag. De belangstelling was groot.

Met de Vereeniging „Suriname” kwam een overeenkomst tot stand, waarvan de strekking nader omschreven is in het Koloniaal Weekblad van 24 December. Aangezien deze overeenkomst ingaat op 1 Januari 1926 wordt met deze korte mededeeling volstaan.

Op 9 November verleende de nieuw opgetreden Minister van Koloniën, de heer Welter, audientie — op hun verzoek — aan den Voorzitter en den Secretaris der Vereeniging, bij welke gelegenheid eerstgenoemde de belangen van „Oost en West” onder de aandacht van dien bewindsman bracht.

De Vereeniging sloot zich aan bij het plaatselijk Comité voor de herdenking van het 25-jarig huwelijk van H.M. de Koningin en zond daartoe naast een geldelijke bijdrage een gecalligrapheerde opdracht op het aan te bieden album in.

Hiermede zijn eenige grepen gedaan uit de reeks van werkzaamheden en verrichtingen over het afgelopen jaar; het spreekt wel van zelf dat een volledige opsomming tot veel te groote uitvoerigheid zou leiden.

Uit het gerelateerde blijkt echter voldoende dat in dit jaar belangrijke zaken behandeld zijn (men zou ten opzichte van het „plan Lusink” van „gewichtig” kunnen spreken).

Met de toevoeging dat het Dagelijksch Bestuur, dan wel een of meer zijner leden, de Vereeniging vertegenwoordigde waar zulks noodig was of wen-

M.V.Z.

MELKINRICHTING DER VEREENIGDE
— ZUIVELBEREIDERS —

Badhuiskade 5 Scheveningen

levert U
tegen **concurrerende prijs**
prima kwaliteit **Melk en Zuivel-**
producten. Probeert U eens onze
Prima Roomboter, de kwaliteit
zal U bevallen!
Deze artikelen dagelijks versch
aan huis bezorgd.

KWEEKERIJ „ALPINA” WASSENAAR

KWEEKERIJ „ALPINA”

RAAPHORSTLAAN - WASSENAAR 6117

Speciale cultuur van
Alpen- en Rotsplanten

VAN MOORSEL & Co

KERKPLEIN 11-12 — 's-GRAVENHAGE

6146

Speciaal adres voor
het voordelig instal-
leeren van Woningen

Ruime keuze in:
BEDDEN - MEUBELN
TAPIJTEN tegen uiterst
voordeelige prijzen

Leesfauteuil m. prima kussens **f23⁵⁰**

ZOOEVEN VERSCHENEN: 6225

DOOR DE LUCHT
NAAR INDIË

door
A. N. J. THOMASSEN A THUËSSINK V. D. HOOP
met 112 illustraties op kunstdrukpapier naar foto's, tijdens
den tocht genomen en talrijke routekaartjes.
PRIJS: ingenaaid **f 5.25**; in Prachtband **f 6.90**
Zendt per omgaande uwe bestelling aan
N.V. KONINKL. NEDERL. BOEK- EN KUNSTHANDEL
VOORHEEN M. M. COUVÉE
Laan v. Meerderv. 35 - DEN HAAG - Telefoon 35752
Filialen:
Klimophof 14, Tel. 35563 Theresiastr. 108a, Tel. 72444

PIERRE J. MOOIJMAN

KLAS DAMES- EN HEERENKLEERMAKERIJ NAAR MAAT
FRANKLINSTRAAT 141 - DEN HAAG

Coupe Minister London. Pasvorm gegarandeerd. Specialiteit in
het veranderen van niet-passende Dames- en Heerenkleeding.
Vakkundig chemisch Reinigen, Keeren, Repareeren en Oppersen
van alle voorkomende kleding. Ontvangen een pracht Collectie
Engelsche en Schotsche Stoffen waarvan de stalen op aanvraag
te bekomen. Betalingsconditiën volgens overeenkomst. 5214

TELEPHOON 30955 EVEN OPBELLEN!!!

A. LOTGERING

Tandarts

Suezkade 72 - Den Haag - Tel. 32305

Spreekuren: 8.30-8 v.m. 6211
1.30-3 namidd., 7-8 namidd. (behalve Zaterdag)

KONINKLIJKE MEUBELTRANSPORT-MIJ.
DE GRUIJTER & Co.
 DEN HAAG
 AMSTERDAM :: ARNHEM

Bergplaatsen voor Inboedels
 :: Bewaring bagage ::
 voor repatrieerenden
OVERZEE-TRANSPORTEN

N.V. STOOMWASCH-
 EN STRIJKINRICHTING
 voorheen
H. A. v. STARRENBURG
 OPGERICHT 1875
 Fahrenheitstraat 168
 TELEFOON 31791
 'S-GRAVENHAGE

N.V. Brandstoffenhandel
„DE CENTRALE”
 SCHEVENINGEN
 Tel 51313 - Pinkstraat 27 - Tel. 51313
 levert uitsluitend prima kwaliteit
 Engelsche-, Belg.-, Duitsche- en Hollandsche
 Brandstoffen,
 beslist steen- en gruisvrij.
Prompte bediening. Billijke prijzen.
NEEMT PROEF.
 Aanbevelend, C. VERHEIJ Wzn, Directeur.

Atlantic
 Le Bar le plus renommé.
 Le célèbre Orchestre Pali.
 Le Restaurant mondain
 de La Haye
 Lange Houtstraat 4

KOLONIALE SCHOOL VOOR VROUWEN EN MEISJES
 'S-GRAVENHAGE — WESTEINDE 46
 BESCHERMVROUWE H.M. DE KONINGIN
(Bereidt de leerlingen voor op haar gezinstaak in Indië)
 AANVANG VAN DEN NIEUWEN CURSUS MAANDAG 12 APRIL A.S. (DUUR 3 MAANDE)
 Inschrijving van nieuwe leerlingen elken MAANDAG en WOENSDAG, van 2-4 uur, WESTEINDE

schelijk werd geacht, kan deze paragraaf worden besloten, onder aanteekening alsnog dat voor het achtervertrek op de 2e étage dat te huur is aangeboden, geene aannemelijke gegadigden zich aanmelden.

Finantieele toestand.
 Als onderdeel van den Algemeenen toestand kan naar dezen worden verwezen zooals hij in den aanhef van dit verslag geschetst geworden is; voor 't overige raadplege men de cijfers. Niettemin is de opmerking hier op haar plaats dat indien het na verloop van tijd al zou mogen gelukken — wat zeer de vraag blijft, gelet op de onberekenbare toekomst — den slag te boven te komen welke de Vereeniging enkele jaren geleden getroffen heeft door de intrekking der Rijkssubsidie en het derwen van de tegemoetkoming van Redactiekosten, te samen een som van f 6000.— per jaar, dan zou nog de Vereeniging uit een finantieel oogpunt bezien, beperking zijn opgelegd en niet in staat haar wiken wijder uit te slaan.

Bestuit.
 Den dank aan allen die op eenigerlei wijze tot de Vereeniging „Oost en West” in verbinding stonden en, als zoodanig, medewerkten aan haar welzijn.

Exploitatierkening 1925.

Debet.	
Ult. Dec. '25.	
Meubilair (20 % afschrijving)	f 106.81
Propaganda	„ 1096.96 ⁵
Onkosten.	
Salarissen	f 3742.83
Huishuur	„ 901.24
Kantoorbenodigdheden	„ 102.18
Schrijffloos	„ 1.77
Porti, telegrammen, enz.	„ 290.15
Reiskosten	„ 205.66
Receptiekosten	„ 137.12
Gas- en waterleiding	„ 136.36
Telefoon	„ 215.55
Brandstoffen	„ 43.10
Onderhoud	„ 39.11
Diversen	„ 117.15
Koloniaal Weekblad	„ 5932.22
Leeszaal	„ 3863.90
Lidmaatschappen	„ 525.12
Inlichtingendienst	„ 74.85
Studie-Commissie	„ 2476.44
Diversen	„ 10.50
Hoofdvertegenw. O.-Indië	„ 345.54
	„ 2000.—
	f-16432.34⁵
Credit.	
Interest	f 2419.48
Contributiën	„ 13202.24 ⁵
Nad. saldo	„ 810.62
	f 16432.34⁵

Den Haag, 20 Februari 1926.
 Aan het Hoofdbestuur der Vereeniging „Oost en West”

De ondergeteekenden, in commissie vereenigd ter verificatie der jaarrekening 1925 der Vereeniging „Oost en West”, leggen hierbij de verklaring af dat zij alles in de beste orde aangetroffen hebben en dat de verschillende registers en bescheiden accuraat en netjes bijgehouden zijn geworden. Van alle posten van ontvangst en uitgaaf waren de bewijzen tot staving aanwezig en de uitkomsten der hoofden van rekening in de boeken stemden

Apotheek M. L. ADAMA
 Bezuidenhout 111 - DEN HAAG - Telef. 70366
 Allopathische en Homoeopathische Geneesmiddelen
 Verbandstoffen en Ziekenverplegingsartikelen.
MINERALE WATEREN 5148
 Binnen- en Buitenlandsche
 Verpakte Geneesmiddelen

overeen met de cijfers der overgelegde Exploitatierkening en Balans.

Wij brengen gaarne hulde voor de wijze waer de administratie gevoerd geworden is en beiderhalve aan de balans per Ult. December goed te keuren en het Hoofdbestuur voor gestie te acquitteren en te dechargeeren.

De Commissie voornd.,
HARTEVELT.
DE BORDES.
J. VAN HAAFF

Begrooting 1926.

Ontvangsten.	
Regeeringssubsidie (Tehuis v. Ind. bedienden)	f 8200.—
Idem (Studie-Commissie)	„ 3250.—
Bijdragen van leden en begunstigers Inlichtingendienst (verkoop boekwerken)	„ 13450.—
Interest	„ 100.—
	„ 1250.—
	f 26250.—
Uitgaven.	
Propaganda	f 900.—
Meubilair	„ 50.—
Onkosten.	
Salarissen	f 3800.—
Huishuur	„ 950.—
Kantoorbenodigdheden	„ 75.—
Schrijffloos	„ 10.—
Porti, telegrammen, enz.	„ 300.—
Reiskosten	„ 250.—
Receptiekosten	„ 140.—
Gas- en waterleiding	„ 140.—
Telefoon	„ 220.—
Brandstoffen	„ 150.—
Onderhoud	„ 40.—
Diversen	„ 75.—
	„ 6150.—
Hoofdvertegenwoordiger O.-Indië.	
Salaris	f 1200.—
Porti- en schrijffloos	„ 350.—
Propaganda	„ 350.—
Diversen	„ 100.—
	„ 2000.—
Koloniaal Weekblad.	
Honor. Secretaris Redactie en vaste medewerkers	f 2850.—
Honor. losse medewerkers	„ 400.—
Diversen	„ 250.—
	„ 3500.—
Leestafel	„ 300.—
Lidmaatschappen	„ 75.—
Inlichtingendienst	„ 1725.—
Regeeringssubsidie (Tehuis voor Ind. bedienden)	„ 8200.—
Regeeringssubsidie (Studie-Comm.)	„ 3250.—
Onvoorzene uitgaven	„ 100.—
	f 26250.—

Den Haag, Ult. December 1925.
 De Penningmeester,
VAN DER BRUGH.

Het verschil van de eindcijfers van Exploitatierkening en Begrooting is grootendeels hieraan toe te schrijven, dat op de eerstgenoemde rekening niet gebracht zijn de subsidies welke wel in administratie doch niet in exploitatie zijn bij de Vereeniging Oost en West

JAC. KOETSIER
 Fahrenheitstraat 772, hoek Larixlaan
 Telefoon No. 36246.
 Magazijn van Koloniale Waren, Comestibles,
 Delicatessen en Fijne Vleeschwaren.
LAGE PRIJZEN EN ZEER COULANTE BEDIENING.
 Orders worden aan huis opgenomen en voor 12 uur bezorgd.

DE HAAGSCHE POSTZEGELHANDEL

TOUSSAINTKADE 41 - DEN HAAG

Het beste en meest vertrouwde adres voor de In- en Verkoop van postzegels.
Wij koopen steeds alle betere Post- en Portzegels van Suriname en Curaçao tegen zeer hoge prijzen.

5116

VRAAGT PRIJSCOURANT

AANTERKENNINGEN	Dagelijks Bestuur	Jaar van afreden	WOONPLAATS	FUNCTIEN	NAMEN
		1926	's-Gravenhage	Voorzitter	Mr. W. Sonneveld
		1926	"	Onder-Voorzitter	R. Zuyderhoff
		1928	"	Lid	F. van Peski
		1926	"	Secr.-Penningm.	F. H. A. van der Brugh
		1926	Arnhem	Lid	H. J. M. Baumann
		1927	Apeldoorn	"	J. C. Baars
		1927	Amersfoort	"	E. Roodhuijzen
		1928	Amsterdam	"	G. C. van den Wall Bake
		1927	Breda	"	Mevr. Douair, Jhr. W. C. Clifford
		1927	Deventer	"	Koek van Breugel-Roelofs
		1926	Groningen	"	Dr. H. H. Zeylstra
		1927	Haarlem	"	J. Franke
		1926	Leiden	"	H. F. Wagenaar Reisinger
		1927	Nijmegen	"	J. A. van Hamel
		1927	Rotterdam	"	F. E. Luitjes
		1928	Utrecht	"	Z. G. Ph. Marcella
		1927		"	H. Somermeijer

gebouw op te richten, bij nader beraad kwam men meer en meer tot de wenschelijkheid van combinatie met andere, het algemeen belang dienende instellingen of vereenigingen, om door het kiezen van een gezamenlijke plaats van vestiging, te komen tot een uitgebreid cultureel centrum, dat in meerdere mate kan bijdragen om de Residentie voor stadgenoot en vreemdeling aantrekkelijk te maken.

Besprekingen met andere lichamen zijn hierover reeds gaande.

Het Voorloopig Comité is samengesteld uit de Heeren:

F. van Peski, Lid van het dag. bestuur van Oost en West, voorzitter;

M. J. Lusink, oud-agent Ned. Handel Mij. Ned-Indië, lid;

Ir. J. v. Tubergen, oud-Hoofdingenieur B.O.W. Ned-Indië, lid;

F. H. A. van der Brugh, Secr.-Penningmeester Oost en West, lid;

Ed. Cuypers, Architect, lid;

H. J. A. Bijlard, Architect, secretaris,

die zich gaarne beschikbaar stellen tot het geven van inlichtingen aan personen of instellingen, die hetzij afzonderlijk of in combinatie met het voorloopig comité aan bovenbedoeld plan wenschen mede te werken.

Van Week tot Week.

Dinsdag 9 tot Maandag 15 Maart.

De onrust bij Taroeh. Tegal, 9 Maart. Door het zeer krachtige optreden van het bestuur in de streek bij Taroeh in het Tegalsche, is de onrust onder de bevolking volkomen verdwenen. De leden van de Sarekat-Rajat bedanken bij honderden voor het lidmaatschap en leveren hun kaarten in bij het bestuur. (A.)¹⁾

Resident Dingemans. De heer L. F. Dingemans, resident van Jogjakarta, is voornemens spoedig den bestuursdienst met pensioen te verlaten. (A.)

Generaal De Bruyn. Bij Kon. besluit is aan den generaal-majoor der genie van het Ned.-Ind. leger C. J. de Bruyn, op zijn verzoek, met ingang van 5 Mei, eervol ontslag verleend uit den militairen dienst, onder dankbetuiging, en is generaal-majoor C. J. de Bruyn, voornoemd, benoemd tot ridder in de Orde van den Nederlandschen Leeuw.

Een waterleiding voor Tebing-Tinggi? Medan, 8 Maart. Op de onderneming Pabatoe van de Cultuur-Mij. De Oostkust is op 140 meter diepte een spuitende waterbron aangeboord met een capaciteit van 2000 M³. per etmaal. Tebing-Tinggi overweegt den aanleg van een buisleiding voor den aanvoer van water voor stadsgebruik. (A.)

Luit.-Kol. Feikema. De Luit.-Kolonel der Infanterie van het O.-I. leger zal 2 April den dienst met pensioen verlaten.

Kolonel Van de Water. De Kolonel-Hoofdintendant bij het O.-I. Leger verlaat 2 April met pensioen den dienst.

Univ. examen. Amsterdam. Bevordert tot arts Mas Soerono, geb. te Poerworedjo.

Een bomaanslag. Djokjakarta, 10 Maart. De politie arresteerde de voornaamste communistenleiders alhier naar aanleiding van een beraamden bomaanslag in den nacht van 6 dezer. De bom bleek niet gevaarlijk. De oorspronkelijke berichten over een dynamietbom nabij het oorlogsmagazijn te Djokja waren onjuist. (A.)

Na den overval in Atjeh. Kotaradja, 10 Maart. De 1e luitenant H. K. van Heerde kwam, patrouilleerende in het Bakongansche, in aanraking met kwaadwilligen, van wie er zes werden neergelegd. Vijf karabijnen werden teruggevonden. Onzerzijds is één man gesneuveld en zijn twee gewond, terwijl luitenant Van Heerde zelf licht gewond werd. (A.)

Chineez en Ambooneezen. Magelang, 10 Maart. De Ambooneesche militairen worden morgen weer in het Chineesche Kamp alhier toegelaten. Als voorzorgsmaatregel tegen nieuwe onlusten loopen patrouilles met brigades versterkt door de stad. (A.)

1) A beteekent Aneta-telegram.

WONINGBUREAU „DE CONCURRENT”

Thomsonlaan 52 - Den Haag - Telefoon 36776

Sterk concurrerende voorwaarden voor het: Koopen en Verkoopen van Huizen, Huren en Verhuren van Hulzen, Etages en Appartem., gem. en/of ongem.

J. H. M. OHL, Gep. Kapt. O. I. L.

Haarlem en Omstreken.

Haarlemsche Begrafenis-Onderneming

R. Smink

Kinderhuisvest 29-33

Haarlem

Eigen Rouw- en Volgauto's

5121

Speciaal Aares voor Crematies

5076

Aan de Leden van „Oost en West”

Het bestaan van het „Koloniaal Weekblad” is, dit behoeft geen betoog, een levensbehoefte voor Uw vereeniging.

Op twee manieren kunt U het orgaan steunen:

- 1°. door de adverteerders, die Uw weekblad helpen financieren, met Uw inkoop te bevoordeelen en daarbij den naam van het blad te vermelden,
- 2°. door Uw leveranciers aan te sporen in Uw orgaan te adverteeren, of door onzen reiziger bij Uw leveranciers een introductie te verschaffen.

Mogen wij op Uw medewerking in deze rekenen?

DE UITGEEFSTER.

AAN DE LEDEN. Mogen wij op Uwe medewerking rekenen om het ledental onzer vereeniging te doen toenemen? Als ieder lid slechts één persoon introduceert, zal onze wekelijkse Mutatiestaat een sprekende rubriek vormen, die getuigenis aflegt van daadwerkelijk sympathiseeren met het streven van „Oost en West”.

Indische Huis te 's-Gravenhage.

In het Koloniaal Weekblad, orgaan der Vereeniging „Oost en West” van 8 October j.l., kwam een artikel voor van de hand van den Heer M. J. Lusink, de wenschelijkheid betoogende van een centrum voor de vele oud-gasten, die de Residentie te 's-Gravenhage, zoowel als voor hen, die zich op eenig gebied voor de Indië interesseeren.

Waar de heer Lusink eene beschrijving gaf, hoe zich een en ander voorstelde, zullen er misschien velen zijn, die zich den opzet en de plaats van het bouwen anders voorstellen en had er aanleiding van het plan te komen tot het bouwen van een Indisch Huis, eene samenkomst plaats onder de auspiciën van het dagelijksch bestuur van Oost en West, met het resultaat, dat een voorloopig comité gevormd en door den Voorzitter, Mr. W. Sonneveld, geïnstalleerd werd.

Het voorloopig comité kwam na eenige besprekingen tot de conclusie, dat de bouw van een Indisch Huis te 's-Gravenhage gewenscht is en stelt voor hierin samen te brengen en aanschouwelijk te maken al datgene, wat strekken kan tot versterking van de belangstelling voor Land en Volk in de beide Indië en de verbreiding van kennis van onze Overzeesche gewesten op het gebied van kunst en wetenschappen in den ruimsten zin mede dat doel te bereiken door het organiseren van congressen en tentoonstellingen, het geven van voordrachten en lezingen, alle welke ten dienste van het Indisch Huis te 's-Gravenhage gehouden zouden worden.

In verband met het bovenstaande is in het programma, ook om de hoge kosten voor een behoorlijk onderhoud van een en ander te dekken, een groot aantal opgenomen tevens voor andere doeleinden, als concerten enz. geschikt, waaraan volgens de meening bepaald behoefte bestaat.

Was het oorspronkelijk de bedoeling een enkel

ASCH-, STRIJK- EN GLANSINRICHTING
J. M. VAN DEN BERG

TASMANSTRAAT 15 - 's-GRAVENHAGE 5277

ECIAAL ADRES VOOR INDISCHE FAMILIES

HOTEL-RUBRIEK

APeldoorn

HOTEL VAN DER BURG
1ste en oudste huis ter plaatse Modern comfort
6256 Volledige pensioenprijs f 5.-

BAARN.

BESCHIKBAAR.

te Ned. Fam. Huis, „De Eemhoeve“ voor ind. jongel. die de onderw. inr. bezoeken. te referenties. Baarn. 6282

'S-GRAVENHAGE

Hotel Pension „Insulinde“, Bankapl. 2, Den Haag, Tel. 11486. Dir. bij Schev. B. 6093 Str. k. en w. w. opde logeerk.

BESCHIKBAAR.

Hotel Rest. „DUINOORD“ Sweelinckplein Spec. bezocht d. Ind. Fam. 5029 OOSTERWIJK & V. D. LEEUW

Hotel „Promenade“, Oude Schev. weg 21, Tel. 50454 Prachtige ligging. Matige prijzen. 5085

TEHUIS v. KINDEREN vanaf 2 j. doorl. en tijd, gr. tuin. Holl. en Ind. ref. „Sunny Home“, Veur b. d. Haag.

Zuster E. KREEFT, Laan v. Meerdervoort 545, Den Haag. Vrije Etage dispon. bev. 4 Kamers en Keuk. 5175

HAARLEM EN OMSTREKEN.

Pension DEKKER Parklaan 69 HAARLEM

BESCHIKBAAR.

Voor het bereiden van een goede rijsttafel zijn de

Recepten van een Ind. Kokki

onnisbaar „De Ind. Rijsttafel“ door FR. BLOM, Schrijver van „Moderne Kookkunst“, verkrijgbaar bij den Boekhandel en bij de Uitgeefster Nobelstraat 20, Den Haag.

Prijs f 1.00

American Hotel - Amsterdam

Hotel en Café-Restaurant 1e Rang. 6007

Schoonste Ligging - Modernste Inrichting
Electrische Verlichting - Centrale Verwarming
Electrische Personenlift
Omnibus aan 't Station - Matige Prijzen

A. W. VOLMER, Directeur.
Tel. Interc. 4737 Code 5th Edition A. B. C.

Om goede zaken te maken

is het noodig goede waar te leveren. Doch het publiek moet weten dat gij die levert. Dat bereikt gij alleen door goede en voortdurende reclame.

GEBRUIK DIT BLAD VOOR UW

Reclamecampagne.

Dames-Kapsalon „Marcel“

SPECIALE MASSAGE-INRICHTING
MANICURE 5276

TARIEVEN	
Wasschen, Ond.	f 1.25
Onduleeren	f 0.75
Wasschen	f 0.75
Wasschen, Ond. p. abn.	f 1.00
Wasschen, Knippen, Ond.	f 1.75
Massage	f 1.00
Manicure	f 0.75

NOODIGEN UBELEEFD TOT EEN BEZOEK UIT

W. M. HENKELMAN & MIEN VAN ES
CAAN VAN NECKLAAN 91, RIJSWIJK (Z.-H.)

Indische post per vliegtuig. Naar de Tel. verneemt, overweegt het comité Vliegtocht Nederlandsch-Indië een proefvliegtocht Amsterdam—Marseille op 28 Mei a.s. in aansluiting op het van daar vertrekkend stoomschip Indrapoera.

Het vliegtuig zal op 29 Mei doorgaan naar Genua en na aankomst van het op dien dag aldaar te plm. 7 uur verwacht wordende stoomschip Johan de Witt uit Indië, teruggaan naar Amsterdam.

Deze vliegtochten zullen zoo mogelijk dienstbaar worden gemaakt aan het vervoer van gewone en aangetekende brieven, briefkaarten en andere stukken, waarvoor het gewone luchtrecht verschuldigd is.

De mail van de Johan de Witt zou aldus 24 uur eerder bezorgd kunnen worden.

De expeditie naar Nieuw-Guinea. De Amerikaansche expeditie van Prof. M. W. Stirling, gaat einde Maart naar Soerabaja, waar ze zich zal inschepen op het Gouv.-vaartuig Fomalhaut naar Nieuw-Guinea. (A.)

Benoemingen. Batavia, 13 Maart. Benoemd is tot ass.-resident van Groot-Aitjeh de heer K. H. van Prehn, thans ass.-resident der Palembangse Bovenlanden, waarheen de heer P. F. J. Karthaus, die thans ter beschikking is, wordt overgeplaatst. (A.)

A. Cohen Henriquez †. Te Nijmegen is bij de familie bericht ontvangen, dat te Curaçao is overleden, 81 jaar oud, de heer Aly Cohen Henriquez, oudlid van den raad van bestuur van de kolonie Curaçao. De heer Henriquez was ridder in de Orde van den Nederl. Leeuw.

Verdediging van Ned.-Indië. Den 10en dezer heeft de luit. ter zee 1e kl. H. Ferwerda voor de Vereeniging Onze Vloot te 's-Gravenhage, een voordracht gehouden, getiteld: Vloot en leger bij de verdediging van Nederlandsch-Indië. (Verslag in N. R. Ct. van 11 Maart, Ochtendbl. A.)

Voor jongelieden die naar Indië willen. Het bestuur der vereeniging Jan Pietersz. Coen deelt mede, dat de vereeniging bereid is sollicitaties in ontvangst te nemen van jongelui, die in aanmerking wenschen gebracht te worden om in 1926 onder leiding een reis naar en door Ned.-Indië te maken. Degenen, die daarvoor in aanmerking willen komen, moeten zich schriftelijk aanmelden vóór 1 April e.k. bij het secretariaat, Vijgendam 2-6, Amsterdam.

Het plan bestaat om naast enkele heeren leeraren van middelbaar en hooger onderwijs uit te zenden 6 jongelui van 18 tot 20 en een tweede groep van 6 jongelui van 22 tot 24 jaar; de eerste dier groepen zal waarschijnlijk vertrekken aanvang medio October, de tweede begin of medio Juni.

Getracht zal worden in overleg met het Koloniaal Instituut het geven van eenig voorbereidend onderricht aan de reis te laten voorafgaan.

Nog wordt medegedeeld, dat ouders, die het wenschelijk achten dat hun zoon in aanmerking wordt gebracht om een reis als bovenbedoeld mee te maken, zich bereid moeten verklaren naar gelang van hun financiële draagkracht in de kosten bij te dragen, terwijl het bestuur zich voorbehoudt nadere voorwaarden te stellen.

De Nood der Zending. Het Bestuur der samenwerkende Zendingcorporaties te Oegstgeest verzoekt een plaats voor het volgende bericht:

De inkomsten gedurende de maand Februari 1926 waren f 25.664, iets meer dan in dezelfde maand van het vorige jaar, maar toch ontoereikend om in de behoeften van het zendingswerk te voorzien. Elke maand vraagt f 70.000, waarvan f 31.000 verwacht wordt uit de min of meer vaste inkomsten, als contributies, busjes, enz., en f 39.000 uit extra bijdragen.

Van de f 78.000, die de maanden Januari en Februari aan extra-bijdragen hebben moeten inbrengen, kwam slechts f 26.712 in, zoodat het dreigend tekort over die paar maanden reeds is gestegen tot ruim f 57.000. Het spreekt vanzelf, dat men in den watersnood allereerst gedacht heeft aan de leniging van de nooden van hen, die daaronder geleden hebben. Thans mag de zending echter weer eens de aandacht vragen voor den geestelijken en lichamelijken nood, waarin verschillende bevolkingsgroepen van Ned.-Indië zich bevinden. Er is hulp noodig om den arbeid der prediking en het werk in scholen en ziekenhuizen op de zendingsvelden rustig te doen voortgaan.

Kunst, Kunstnijverheid en Huisvuur

Kunstnijverheid uit Midden Sumatra.

Verleden week ontvingen wij van het Bestuur Afdeling Rotterdam van „Oost en West“ een litho-fisch keurig uitgevoerde kaart — versierd met een van een in koper nagebootst sierlijk Padangsch huis als uitnodiging tot bijwoning, op Maandag 8 dezer half 4, van de opening der tentoonstelling van kunstnijverheidsartikelen uit Midden-Sumatra, in het gebouw van den „Rotterdamschen Kring“, Eendrachtsweg aldaar.

Wij hebben geen spijt gehad aan deze aanklokkende uitnodiging gevolg te hebben gegeven, want al dalkijk bij het binnenkomen der vrij beknoppte tentoonstellingsruimte viel 'ons op, dat daar iets bijzonder geboden werd, niet alleen wat bijeengebrachte re, maar ook wat aanleiding en opzet betreft.

Alvorens echter een blik te mogen slaan op de tentoonstelling, werden wij geleid naar een bovenruimte waar *mr. J. G. Huyser*, voorzitter dier Afdeling „Oost en West“, de ziel dezer tentoonstelling, een leidend woord zou spreken. Hij begon met te zeggen dat de stroom van inzendingen zoo groot was geweest dat een aantal weefsels o.a. in de benedenzaal meer opgehangen konden worden, waarom hij deze bovenkamer, waar wij zaten, een plaats had gegeven, evenals aan de boeken, plaatwerken, foto's en enige andere voorwerpen.

„U bevindt zich dus hier in een „*dépendance*“ de tentoonstelling en kunt alvast in de rechte richting komen,” zoo zeide hij. Inderdaad hing evenals beneden, langs de wanden zeer mooie, eenigszins somber gekleurde, *ikats* en *ragi* (voorouderkleeden) uit de Bataklanden, afgewerkt met kleurige en schitterende weefsels uit de Padangsche Bovenlanden, voornamelijk behorende tot de Menangkabausche, kostbare feestkleedij.

Mr. Huyser noemde deze expositie een „*praktische tentoonstelling*“ met het oog op den uiterst korten tijd van voorbereiding; Donderdag was daar de Europese Ceramische tentoonstelling nog te zien, Vrijdag werd deze Sumatra tentoonstelling opgebouwd, Zaterdag moesten alle voorwerpen er opgesteld zijn, letterlijk „met kunst- en vliegwerk“ in elkander geschaard.

Ook kan de duur der tentoonstelling — jammer genoeg — maar zeer kort zijn (tot 22 dezer), zoodat langstellenden zich thans haasten moeten om er van te profiteren.

Mr. Huyser herinnerde aan de tentoonstelling oud-Indonesisch koper- en bronswerk, twee jaren geleden vanwege „Oost en West“ in dezen zelfden tentoonstelling gehouden en het toen behaalde succes. Was dat kunstwerk uit verschillende deelen van den Archipel komstig, thans wordt aandacht gevraagd voor de brengselen van kunstnijverheid uit één streek: Centraal-Sumatra, een land, dat in den Hindoe-tijd, evenals Java, krachtigen invloed heeft ondergaan van de Hindoe-Boeddhistische cultuur — het land der Padangsche Batakbevolking en van den prachtliedenden Menangkabauer.

Is Java het tempeleiland bij uitnemendheid, van „famous Hindu ruins“ en kan men daar honderden bouwvallen uit den Hindoe-tijd tellen — spr. noemde den Boro-Boedoer, den Prambanan, de Dieng-tempelen en de tjandi Mendoe — terwijl de bouwkunst er rigens van geen groot belang genoemd kan worden op Sumatra vindt men belangrijk minder Hindoe-oudheden, maar heeft de levende bouwkunst, in bijzonder die van de Padangsche Bovenlanden, stevige getuigen van den hoogen kunstzin der Menangkabauer, terwijl ook de Bataksche woningen een schilderachtig geheel vormen, zooals o.a. de teekeningen van Dr. *van der Lage* ons getoond hebben. Om een denkbeeld te geven van de Inlandsche architectuur, vestigde spr. de aandacht op een aantal afbeeldingen van bedekking (moesadjid), van elegante padischuurtjes, als juweelen van bouwkunst (*rangkiang*), van talrijke huisjes en van woningen van voornamelijk inlanders, bedekt met het grauwwaarte idjoek, de vezels den arén-palm. De moskeën zijn deels van steen, als in Padang en Fort de Kock, deels van hout getrokken, meestal met drie steeds kleiner wordende toren. Ten slotte noemde spr. de dikwijls zeer *balai's* (vergaderplaatsen).

De wand van zoo'n adatwoning, bij aanzienlijken

„KEIZERSHOF“
v/h Firma SCHADE & OLDENKOTT 5129
SPUISTRAAT 2 hoek Veenestraat DEN HAAG
Speciaalhuis in:
Wollen-, Zijden-, Katoenen- en Fluweelen Stoffen
(Steeds ingang van Nouveautés)

Leden van O. en W., eet steeds
KLINK'S FIJNE BELEGDE BROODJES
PEKELVLEES ROASTBEEF HAM, ENZ.
Aanbevelend, W. F. KLINK,
Wagenstraat 109a - Den Haag - Tel. 172
Wordt ook thuis bezorgd.

VERZEKERT U tegen ZIEKTE

(maximum uitkeering 26 weken per jaar)

bij „**HET HOLLANDSCHE KRUIS**”
Louise de Colignystraat 2a - 's-Gravenhage

COULANTE SCHADEREGELING

5153

VRAAGT PROSPECTUS

hout en bij minderen van bamboe, is met prachtig
eldhouw- en snijwerk versierd. Rood, zwart en wit
in de meest voorkomende kleuren, die het snijwerk
pluisteren, dat rijkelijk aan de woning is aangebracht,
erwijl hier en daar spiegeltjes glinsteren, aan den
nitenkant van het huis bevestigd. Bijzondere aan-
acht trekt het dak, dat bedekt is met *idjoek*, aan de
anten niet zelden met randen en bloemen van blik
beslagen, en aan het uiteinde en soms ook in het mid-
den met spitse hoorns uitloopt. Hoe meer palen de
n woning in de diepte heeft — dat wil zeggen: niet in
dezeel front langs den weg, maar wat wij den zijgevel
an koudon noemen — des te aanzienlijker is zij in de
t gelogen van den inlander.

Een ander teeken van aanzien is het getal *andjoengs*,
al het huis telt. Men verstaat daaronder een soort uit-
bouw, waarvan de vloer iets hooger is dan die der
woning zelve, terwijl het dak daarentegen iets lager is,
zodat zulk een woning de gedaante heeft van een huis,
waartegen aan weerszijden kleinere woningen zijn aan-
gebracht. Deze *andjoengs*, van welke er niet meer dan
es bij elke woning mogen worden gebouwd, zijn de
erplaatsen voor gasten van aanzien.

In zulk een huis woont vaak een talrijke familie van
oms wel vijftig tot vijf-en-zeventig leden. Spr. schet-
te, hoe dezen daarin wonen en slapen; hoe de stook-
plaatsen het verblijf niet bepaald veraangenamen; hoe
et vee onder den vloer wordt gestald. Een gezellige
oel, maar mooi zijn de ouderwetsche Menangkabau-
huizen! Helaas verdwijnen ze meer en meer en
naken ze plaats voor „moderne” huizen met daken
n gegolfd plaatijzer. Precies als in Nederland. Bij
en wandeling om den Kralingschen Plas ziet men tal-
ijke aardige boerenhuisjes, die vroeger met riet ge-
ekt waren, maar thans bijna alle door asfaltpapier,
at de schoonheid niet verhoogt. *)

Spr. gaf een aanhaling uit „Terres et peuples de Su-
ndra” van O. J. A. Collet, die de Menangkabause
gebouwen ongeëvenaard noemt in heel het Zuiden van
et Verre Oosten. Dat deze bouwkunst de kopergieters
et geïnspireerd, blijkt uit de geelkoperen moskeetjes,
ndischuurtes en woningen, op de tentoonstelling aan-

de Padangsche Bovenlanden strekt de kunstnijver-
d zich verder uit tot het weven en borduren met
oud- en zilverdraad, het passament- en kantwerk, de
oud- en zilversmederij, het vervaardigen van wapens,
e pottenbakkerij en de vlechtkunst.

Ook de Bataks zijn, behalve om hun typische wo-
ngen, beroemd door het prachtig weefwerk der
ouwen, terwijl enkele mannen bij uitnemendheid de
medkunst, zoowel van koper als van edele metalen,
staan, naast de snijkunst op bamboe en hout, b.v.
n de *toenggjal pandoean*, de tooverstaven der z.g.
edleijn-meesters, waarvan spreker een fraai exem-
aar toonde. Deze gaf hem aanleiding tot een geestige
weiding over vroegere kannibalistische smulpar-
de bedoelde stokken werden immers gemaakt uit
boomen, waaraan de slachtoffers gebonden werden.
genwoordig komt menscheneten in die streken niet
oor voor. Op gevaar af, als propagandist van het
nibalisme te worden aangezien, moest spr. conclu-
eren, dat menscheneten, zool niet bevorderlijk
oor de kunstnijverheid, dan toch geen beletsel voor
beoefening ervan is.....

Mr. Huyser eindigde met woorden van dank aan
H. H. Juynboll, directeur van 's Rijks Ethnogra-
sch Museum te Leiden, en Freule Dr. Elias, direc-
e van het Museum voor het Onderwijs te 's-Graven-
hage, die voorwerpen uit hun collecties hebben afge-
aan; aan de directie van „Boeatan” en aan de parti-
nieren, die hebben bijgedragen tot het welslagen van
tentoonstelling; aan het bestuur van den Rotter-
schen Kunstkring, dat vitrines ten gebruik heeft
geven; aan het bestuur van den Rotterdamschen
ing, dat zijn zaal ter beschikking stelde; aan den
itect, die het „mausoleum van Oostersche kunst”,
als spr. het noemde, te voorschijn heeft getooverd,
n alle schatten, die de verschillende eigenaars
hebben toevertrouwd, een waardige plaats heb-
n gekregen.

Stellig is het den heer de Koo, binnenhuis-architect
Rotterdam, uitnemend gelukt om met betrekkelijk
ringe hulpmiddelen, van deze lang niet gunstige
e tentoonstellingsruimte een eigenaardig en aan-
ekkelijk, hoewel wat druk geheel te maken. Doch, hoe
itterend het koperwerk o.a. hier moge uitkomen in

Glukkig kan het meer praktisch dan moole dak van plaatijzer nog
en laagje *idjoek* worden bedekt, waardoor het typisch aesthe-
n aanzien der woning behouden blijft, zool als in enkele welvarende
ken zagen. De overheid kan veel er toe bijdragen dit in de hand te
ken, o.a. door het goede voorbeeld te geven bij openbare gebouwen.

de afzonderlijke nissen, hel electrisch verlicht, tegen
fel groenen en rooden achtergrond, wij moeten be-
kennen de Indische Kunstnijverheid liever te zien in
rustig, eenvoudige omgeving, bij helder zonlicht, zool
b.v. in de smaakvol ingerichte woning van den heer
en mevr. Huyser, die een voorbeeld is van sierlijke
toepassing van Indische kunst in een gezellige Euro-
peesche omgeving. Doch dit was hier niet te bereiken
en mogen wij hoogst dankbaar zijn voor het gebodene.
De Afd. Rotterdam van „Oost en West” houde haar
kunstzinnigen, Indië minnenden voorzitter in eere!

Voordracht met Lichtbeelden van Prof. Bezemer te Rotterdam.

Na een korte schets te hebben gegeven van het land,
waar de Minangkabauers wonen, de Padangsche Boven-
landen met hun schitterende natuurtooneelen —
een korte schets omdat beter dan door uitvoerige be-
schrijving het publiek de gelegenheid had, na de pauze
door de verloonde lichtbeelden met die stoute en
schoone natuur kennis te maken — ging spreker er
toe over, een overzicht te geven van de geschiedenis
der Menangkabauers, hun maatschappelijk- en familie-
leven. Hoofdpunten hierbij waren de beschrijving van
de Minangkabause *nagari* met haar adatbestuur van
volkschoude, haar beschikkingsrecht over den grond
en de wijze, waarop dat beschikkingsrecht wordt uit-
geoeft. In het nauwste verband met het bestuur der
nagari staat de voornaamste rechtsgemeenschap in het
Minangkabause land, n.l. de *familie*, daar immers
familie-hoofden — allen of voor een deel — de volks-
hoofden, de *nagari*-bestuurders zijn. Voor het rechte
inzicht in de samenstelling der familie gaf spr. ver-
volgens een schets van het huwelijks- en erfrecht der
Minangkabauers, gebaseerd op exogamie met matri-
archaat; vooraf ging een korte algemeene schets van
de verschillende huwelijksstelsels, in den O.-I. Archi-
pel voorkomende. De eigenaardige instelling van het
familie-goed tegenover de individuele goederen werd
besproken, en in verband daarmee de *adat kamanakan*
of *adat poesaka*, het Minangkabause *erfrecht*, voor-
zoover men van *erfrecht* kan spreken. Van de familie
kwam spreker op het *familiehuis* der Padangsche Boven-
landen, en vervolgens op enkele plechtigheden en
feestelijkheden in den cyclus van het familieleven. En
ten slotte wijdde spr. nog enkele woorden aan de, in
vele opzichten zoo hoog staande *kunstnijverheid* der
Minangkabauers, waarbij hij zich echter zeer beperkte,
in de eerste plaats, omdat hij sprak te midden van een
tentoonstelling van de producten der kunstnijverheid,
en in de tweede plaats, omdat de Voorzitter der afd.
Rotterdam van „Oost en West”, Mr. J. G. Huyser, in
zijn rede bij de opening der tentoonstelling reeds over
die kunstnijverheid gehandeld had.

Na de pauze werd een groot aantal lichtbeelden ver-
toond van landschappen, volkstypen, huizen en dor-
pen, Hindoe-oudheden, feestelijkheden en enkele, die
op de kunstnijverheid betrekking hadden.

Persoverzicht uit de Indische Bladen.

I. UIT DE EUROPEESCHE PERS.

De herziening van het belastingstelsel. Hooger beroep.

Het verslag der commissie voor de herziening van
het belastingstelsel over het rapport-Meyer Ranneft-
Huender werd den 6en Febr. bij de Regeering inge-
diend. De conclusiën van het verslag zijn te splitsen
in twee groepen: de eerste met terstond aanmerkelijke
geldelijke gevolgen; de tweede, waarbij dat niet het
geval is. De eerste groep omvat de volgende voorstel-
len: Afschaffing van het hoofgeld op Java en Ma-
doera, gedeeltelijk prijsgeven van de opcenten op de
inkomstenbelasting, afschaffing van de Europeesche
verponding; verhoogd zou dan worden het invoer-
recht op sigaretten-papier, zoodat per saldo minder
geraamd blijft f 14.427.000. In de conclusiën der twee-
de groep wordt o.m. gezegd, dat het hoofdzakelijk op
agronomisch gebied liggend onderzoek naar de wer-
king der belastingonderdeelen dringend verbetering
behoeft. Voor de inkomstenbelasting werd o.a. geadvi-
seerd: Onverwijldere regeling van de opleiding der
hogere ambtenaren van den belastingdienst; voorts:
verlaging van het pandhuistarief, zoodra de finan-
cieele consequenties zulks toelaten. Ten slotte dient
een afzonderlijk onderzoek plaats te vinden naar het
vraagstuk der desa-lasten. (De Sum. Post, 9 Febr.
3de bl.)

ONROESTBAAR STAAL

Tafel-, Dessert- en Fruitmessen worden niet meer aan-
getast door azijn, mosterd, fruit, enz. Messenplank
onnoodig. Alleen afwassen. Voordeelige prijzen 5048

Het Ideal voor de Tropen

FONDERIE'S STAALWARENHANDEL

Gevestigd Ao. 1839 Achterom 17, Den Haag Tel. 13602
Alle Staalwaren in de grootste sortering verkrijgbaar

COR VAN MOORSEL

JAN HENDRIKSTRAAT 9

DEN HAAG — TELEFOON 14953

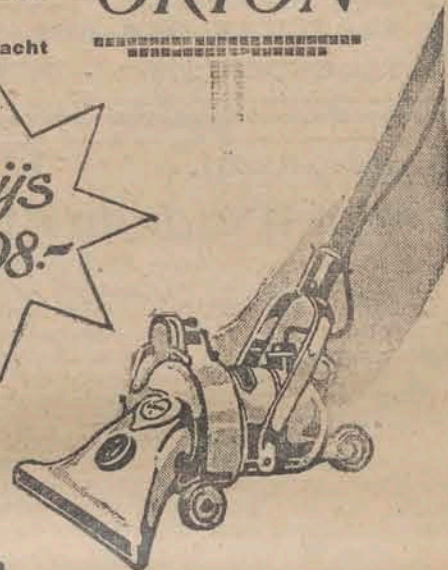
Is het voordeligste adres voor

**BEDDEN
MEUBELEN
TAPIJTEN**

N.V. „EXIMA” - AMSTERDAM

DE STOFZUIGER
met de
enorme zuigkracht

ORION

Showroom

AMSTERDAMSCH VEERKADE 8

5231 TELEFOON 13311 - 'S-GRAVENHAGE

Ook op gemakkelijke betalings-voorwaarden verkrijgbaar f 6.40 per maand

RADIO-APPARATEN

IN HUURKOOP

E. STEVENS

Electrotechnisch Installatie-Bureau

Copernicusplein 9 Telef. 31009
'S-GRAVENHAGE

5242

DAMES-

HERSTELLINGSOORD, INTERNAAT EN EXTERNAAT

Heilgymnastiek - Massage

Diverse methoden van geneeskrachtige baden

Voorkoming en opheffing van obstructie bij de

periodieke circulatie

HUIZE „ILEX” (- bij de -) RIJSWIJK

5197 Spreekuren van 1-2 of volgens afspraak

Directie: HAGE Telefoon RIJSWIJK 156

Maison H. SIMONS

's-Gravenhage.

MANTELHUIS

HEULSTRAAT 13, n. „Oost en West”

JAPONNENHUIS

NGORDEINDE 17a

Uitsluitend betere Confectie

Voordeelige prijzen! 5056

FIRMA J. VAN DER WOLF

BANKETBAKKER

Specialiteit in Lekker-Lekker

DEN HAAG

PRINSESTRAAT 120-122 TEL. 12220

GEVESTIGD:

Dr. C. G. N. NOË

Arts

Speciaal voor Verloskunde en Gynaecologie

Mauritskade 21 - DEN HAAG - Tel. 12540

GEVESTIGD

JOH. TOET

:- COMESTIBLES :-

DELICATESSEN - KRUIDENIERSWAREN

INDISCHE INGREDIËNTEN

Specialiteit in

FIJNE VLEESCHWAREN

KOEK - BISQUIT - CHOCOLADE

AERT VAN DER GOESSTR. 34

TELEFOON 51561 - DEN HAAG

Onthoud dit.

Cadeau voor de Kinderen

geven wij iedereen Zaterdag en Woensdag **BALONNEN**, bij inkoop boven de **Twee Gulden**.

Laat U niet misleiden en overtuig U van onze prima kwaliteiten en lage prijzen. Alhoewel het niet onze gewoonte is met prijzen te annonceren doen wij dezen keer een enkele greep uit onze vele artikelen.

Dameskousen vanaf 35 ct., in alle kleuren, Heerensokken vanaf 25 ct., in alle kleuren, Kinderkousen vanaf 25 ct., per paar. Onze uitgebreide collectie Lingerie is onnoemelijk hier weer te geven. Wij leveren U een prima Dameshemd voor 79 ct., Damespantalon 98 ct., Dames-directoors, alle kleuren, 65 ct., Tricot Dames-combination slecht f 1.49, Dames-Camisoles vanaf 35 ct., Kinder-directoors spot goedkoop, vanaf 29 ct., Kinderhemdjes, -Pantalon, -Combinations, -Schortjes, Jongens Sporthemden. Al deze artikelen in een uitgebreide sortering. Extra aanbieding deze week in Heeren-Overhemden, nieuwste dessins f 2.25, Dames-, Heeren- en Kinder-Pyama's, Gymmi Damesshorten f 1.39. Ziet onze Etalage's. Kleedjes zeldzaam voordelig.

MAGAZIJN „DAHEEMA“

WITTE DE WITHSTRAAT 95a - DEN HAAG
hoek van Diemenstraat, halve lijn 5.

DENKT
U wel aan ons blad voor
Uw reclame?

VILLA TE KOOP.

Helft van dubb. **VILLA**, beneden Hal, 2 Kamers (suite en erker) overdekt Terras, Ontvangkamer, Keuken, Closet. Waterleiding, Gasleiding, Electricisch licht. Etage: 3 groote Slaapkamers met twee Balcons, vaste **Waschtafels**, Badkamer, Closet, groote Zolder, Dienstb. kamer, Schuur en aangelegden Tuin, dicht bij Station, **schitterend uitzicht**. Koopprijs slechts **f 8700**. — bij **P. MAN**, Steenhofstraat 5 bij 't Station **Soestdijk**. Vraagt gratis en franco **Woningcourant**.

EEN MOOI EN PRACTISCH
GESCHENK
IS
MODERNE KOOKKUNST
VAN FRANÇOIS BLOM
GEBONDEN IN LINNENSTEMPELBAND
f 5.50 :: f 5.50

VERKRIJGBAAR BIJ DEN BOEKHANDEL EN BIJ
DE UITGEEFSTER NOBELSTRAAT 0 DEN HAAG
N.V. DRUKKERIJ TEN HAGEN

Schoen-Magazijn PAANAKKER
Alléén **ZOUTMANSTRAAT 43** - Den Haag
TELEFOON 30869
Ontvangen een mooie collectie
DAMES- EN KINDERSCHOENEN IN DIVERSE PRIJZEN

Het zal belangwekkend zijn uit de nadere gegevens te vernemen, op welke gronden de tweede groep er toe gekomen is de raadgeving van den heer Meyer Ranneff inzake het hoofdgeld geheel in den wind te slaan. Ze moeten wel zeer hecht zijn, willen ze — vermoedt *De Sum. Post* (9 Febr. 1e bl.) — breederen ingang vinden.

De Loc. (3 Febr. blz. 26) bespreekt het proefschrift van dr. Reys over „De inkomstenbelasting der Inlanders en met hen gelijkgestelden in Ned.-Indië.“ De aanslag der inkomens geschiedt nagenoeg geheel los van eenig betrouwbaar gegeven, om niet te zeggen geheel willekeurig. Voor de laagste inkomens dreigt de aanslag te hoog te zijn; voor de hogere inkomens is de aanslag enkele malen te laag. Het Inlandsche volk is een belasting opgedrongen, waarvoor de volksraad nog niet rijp is, — meent dr. Reys.

Een voorstel tot reorganisatie van den Raad van Beroep voor de belastingen is uitgegaan van den Directeur van Financiën (*De Loc.* 1 Febr.). Het voorstel beoogt een rechtspraak in belastingzaken met alle waarborgen van onpartijdigheid en van deskundigheid. Het wil de bestaande eenheid van wetsloepassing behouden, maar tevens een zeer versnelde afdoening van zaken verzekeren. Het wenscht een der vice-presidenten van het Hooggerechtshof te belasten met het presidium van den nieuwen Raad van Beroep, waarvan bovendien een der leden raadshoofd zal zijn. De bevoegdheden van den Raad van Beroep zouden worden uitgebreid en de snelheid van haar werking zou meer gezocht worden in haar samenstelling uit deskundigen dan in de toevoeging van personeel. De Dir. van Fin. meent door den ontworpen R. v. B. aan de belastingbetalers den waarborg te schenken van snelle, zakelijke en afdoende behandeling van alle reclames in fiscale zaken.

Javaansche figuren. Dr. Soetomo.

Vóór alles is klaarheid noodig. Op staatkundig gebied wacht ons een ontwikkeling, die niemand kent. Nieuwe colleges gaan vergaderen en nieuwe verkiezingen staan voor de deur. Juist in dezen tijd is het zoo noodig, dat een helder inzicht bestaat in de mening en in het streven der voornaamste groepen. *De Loc.* (2 Febr.) begint daarom een reeks van interviews met Javaansche, Maleische en Soendaneesche leidende figuren en hoopt daardoor bij te dragen tot het brengen van helderheid en het wegruimen van misverstand.

In het interview verklaarde dr. Soetomo o.m. dat hij niet wenscht beschouwd te worden als non-co-operator. Hij heeft de non-co-operation verklaard en toegelicht, maar niet beleden. De *Indonesische Studieclub te Soerabaja* streeft naar bevordering van nationale eenheid, aankweeken van besef voor de openbare zaak, bevordering van volksoontwikkeling, hetzij stoffelijk, hetzij geestelijk, en vorming van een intellectueel band. Omtrent de non-coöperatie gedachte zeide dr. S. dat hij geen non-co-operator is in den waren zin des woords. Want in de gevallen waarin de Indonesiër wordt beschouwd als volmondig te zijn, maar niet gebruikt wordt als een marionet, wil dr. S. wel samenwerken met de „*kaoem sana*“. Hiervoor gaf dr. S. de bewijzen, bijv. dat hij in Holland en ook hier in Indië heeft samengewerkt en nog steeds samenwerkt in het belang van het algemeen, o.a. zit hij in verschillende gemengde comités ter stede. Een non-co-operator wil daarvan natuurlijk niet weten. Dat hij en nog drie andere partijgenooten uit den gemeenteraad zijn afgetreten, geschiedde omdat zij geen genoegen kunnen nemen met de wijze van werken van den raad en omdat daar het democratische beginsel niets dan papier bleek. Democratisch beginsel en decentralisatie: — de Studieclub is er voor, maar dan werkelijke democratie en werkelijke decentralisatie. Zoo zal ook zijn houding, ook die der partijgenooten, zijn ten opzichte van den Volksraad en Provinciale Raad. Dr. S. verzocht om te vermelden, dat de leden van de Studieclub en hij zelf gaarne gekozen of benoemd zouden worden tot leden van den a.s. Provinciale Raad Oost-Java of van den Regentschapsraad, maar zoodra zij weten, dat de leiding van den Gouverneur of van den Voorzitter willekeurig is, dan zullen zij en bloc voor het lidmaatschap bedanken, zooals zij hebben gedaan met den gemeenteraad van Soerabaja. Hij en zijn groepsgenooten willen dus alleen ga samenwerken met lichamen, die worden gevormd op werkelijk democratische grondslagen. Hiermede alleen kunnen wij ons land en volk verder helpen opbouwen en anders niet, want, zeide hij verder, wie geen vreemdeling is in Jeruzalem weet dat de stem van de locale Raden is die van hun voorzitter. Dr. S. wees op een stuk van zijn niet lang ge-

leden gehouden lezing, waarin de volgende pas voorkomt: „met de Regeering zou men als Indonezen kunnen samenwerken om die onafhankelijkheid kunnen verkrijgen. Men zou als Indonesiër de Regeering kunnen vragen naar de door haar gedane periode en naar het tijdstip, waarop de Indonesiër wordt geacht voor zelfbestuur. Daarnaast zou men het opbouwend plan, het program der Regeering kunnen vragen, opdat wij jaarlijks den voortgang van opbouw van ons land en volk kunnen volgen, en bewijs zullen verkrijgen voor de waarlijk goede doelingen der Regeering (b.v. uitbreiding en verping van het onderwijs, reorganisatie van het bestaande rechtsbedeeling, enz.)“. Ter voorkoming van misverstand, wilde dr. S. erop wijzen, dat de Regeering samen te werken op dezen grondslag positie niet uitsluit, doch deze zal zich dan betrekken tot zaken van ander belang, omdat hier de verkiezing van de vrijheid gedacht wordt door samenwerking. Volgens dr. Soetomo gaat men onder sommige Indische leiders naar de non-coöperatieve richting teeleustellingen, wegens het verschil tusschen het geeringswoord en daad, en doordat men van de dachte uitgaat, dat men alleen door eigen kracht zelf kon zijn. Door op zich zelf te vertrouwen, ontstaat men het gevaar teleurgesteld te zijn niet alleen, mist men ook het gevoel van ontevredenheid, het te vinden is bij menschen, die hun hoop op andere vestigen en die hoop niet vervuld zien. Bovendien er ook leiders van het principe: „Wil de Regeering ons steunen, goed en zoo niet, ook goed, wij zullen erin weg wel vinden.“ Dr. Soetomo zelf en zijn meenen echter, dat men in vertegenwoordigende lichamen, waar die werkelijk geschonken worden (de Act in de Filippijnen), een grondslag heeft voor samenwerking en parlementaire ontwikkeling.

Het *Bat. Nwsbl.* (4 Febr.) verwacht van deze opgaven goed bedoelde onderneming van „De Locatie“ niet veel. De Inlandsche beweging is nog aan bewuste formulering van algemeene gezinspunten toe. Die hier leiding zouden kunnen geven de Inlandsche intellectuelen, en zij hadden zich geheel afzijdig, of zij vertoonden een sterke neiging non-co-operation. Juist degenen, die door hun oriëntering in staat zijn zich een oordeel te vormen over de verhoudingen en zich op de basis der feiten oriënteren, glijden af naar een standpunt van passieve bespiegeling of mokkende inactiviteit. Wijziger is het B. N. niet geworden door hetgeen dr. Soetomo betoogde over de non-co-operation.

In dit verband verdienen nog aandacht de volgende artikelen: „Heute in Indië“ (*Soer. Hbl.* 1 Febr. Colin Ross), „Problemen van Afrika en Indië“ (*Soer. Bode* 8 Febr. en *De Loc.* 4 Febr. blz. 2), „Lezing dr. Tangkai“ (*Java-Bode*, 5 Febr. L. N.) en „Het kletter van Jong Java“ (*Bat. Nwsbl.* 4 Febr.).

Volkslectuur en Pers.

Het A. I. D. de Pr. Bode wijst er op dat men in *Overzicht van de Volkslectuur* geen indruk krijgt hetgeen de communistische Pers dagelijks over lezers uitstort, wat zij doet om ons gezag en het vertrouwen daarin te ondermijnen. Het *Bat. Nwsbl.* (4 Febr.) meent dat, indien het I(nl.) P(ers) O(nderwijs) alleen ten doel had te vermelden, wat in de communistische bladen gepubliceerd wordt op het stuk vraagstukken van algemeen belang, de Volkslectuur er zonder gewetensbezwaar geheel over kon zwijgen. Indien het I. P. O. echter inderdaad een beeld wil geven van „stroomingen“ in de Inlandsche Maatschappij, dan is een wijziging van de gedragslijn bepaald wenschelijk. De „stroom van hatelijken en vuiligheden“ gaat nu, met het gebruikelijk „geheim“ cachet, allerteer kennisname aan de Regeering en enkele autoriteiten. Wie zich, buiten dien kring, een denkbeeld vormen van aard en beteekenis der communistische papieren propaganda, vindt in het officiële persbericht niets. Groote instellingen, voor wie het van belang is zich op de hoogte te houden, worden deze gedragslijn genoopt een eigen kantoor voor Inlandsche zaken te vestigen om al het werk, dat Volkslectuur met zooveel nauwgezetheid verricht, eens te herhalen. Het B. N. ziet gene bezwaren te een wijziging van de gedragslijn.

Het grootbedrijf en de politieke situatie.

De heer Z(entgraaff) geeft in het *Soer. Hbl.* (4 5 Febr.) het oordeel weer van bevoegde beoordeeler over het grootbedrijf en de politieke situatie. Met vooruitzicht dat het toch zeker slechts van tijdelijk aard zijnde Bolshevisme vermoedelijk in de toekomst

GEBR. v. EGMOND
Waalsdorperlaan 23 Tel. 71639
DEN HAAG
Aanleg en onderhoud van Tuinen
Levering van alle soorten planten
— Vraagt gratis prijsopgaaf —

WANNEER
U zich in DEN HAAG vestigt laat Uw woning
Stoffeeren en Meubilleeren door
H. FLICK - Scheveningen
Neptunusstraat 148 - Telef. 53568

P. VAN DEN BERGE
 Bankastraat 41 Tel. 15587 's-Gravenhage
 Gas, Water, Electriciteit, Baden, Geysers, Haarden,
 Jaskachels, Tuin- en Gaslangen,
 Lood- en Zinkwerker. 5239
Groote Reparatie-Inrichting

als de urgentie daarvan blijkt, in Indië stevig in het hart zal worden gegrepen, en men in afwachting daarvan mag rekenen op eene scherpe toepassing van alle wettelijke en exorbitante maatregelen — vide de breking der staking te Soerabaja — is er geen enkele reden, ook voor het Westersch grootbedrijf, om de toekomst donker in te zien. Natuurlijk wijzigen zich de koloniale verhoudingen, doch die wijziging mag slechts worden geleid door een gezond nationalisme dat steunt op economische ontwikkeling, en zal zeker niet mogen worden beheerscht door een tijdelijke maatschappelijke ziekte als het communisme. Ten opzichte van andere landen, welke koloniën bezitten en daarin worden geplaatst voor de groeiende moeilijkheden, welke het gevolg zijn van zich ontwikkelend rassenbewustzijn en onwil jegens vreemd Gezag, verkeert Indië altijd in nog wat gunstiger conditie, omdat de bevolking hier au fond zeer vreedzaam van aard is, en voor het grootste deel nog bleef gehouden in de sfeer harer hoofden. De Regeering rekent er ten slotte op dat zij in den invloed dier Inlandsche hoofden, beschikt over een groote reserve aan macht welke, werkend binnen wettelijke grenzen, van zeer belangrijk nut kan zijn.

Het *Bat. Nwsbl.* (4 Febr.) vestigt de aandacht op de mededeelingen van het „Soer. Hbl.” over „De organisatie van het Communisme” te Soerabaja, de *Java-Bode* (5 Febr. L. N.) schrijft over het officieele rapport van „De Soerabajasche slakingen”, de *Sumatra Post* (13 Febr.) beweert dat het communisme van den Indiër niets beteekent, maar dat het zijn rasbewustzijn is, dat hem door het hoofd speelt, en dat uiting zoekt in woorden en soms zelfs in daden, die bedriegelijk veel lijken op de woorden en de daden der communisten. Indien we maar niet blijven stilstaan bij het „communisme” en de maatregelen daartegen. Indien we maar leiding geven aan die andere breede strooming, en alle ongerechtigheden — ook van ons — die mededrijven, verwijderen.

De rubberoorlog.

Men kan langzamerhand gerust zeggen dat er een rubberoorlog gaande is tusschen Amerika en Gr. Britannië. En in beginsel kan men er vrijwel denzelfden strijd zien als die welke reeds sedert jaren over de petroleumrijdommen der wereld gaande is. De moderne maatschappij kan het evenmin zonder de 500.000 ton rubber stellen als zonder de miljoenen tonnen petroleum. Het gaat in hoofdzaak alleen om de 75 pct. van deze hoeveelheid, die de Ver. Staten elk jaar importeerden en die Gr. Britannië voortbrengt of eerlang weer hoort voort te brengen. Daarvandaan ook dat de *Deli Crt.* (13 Febr.) de voortdurende uitbreiding van het Britsche rubbereraal, b.v. in Ned-Indië, door ophoop van producerende aanplanten, buiten de commerciële zijde van dien aankoop zelf, toch ook eenigszins als een politieke kwestie beschouwt. Op de gevolgen daarvan voor het Nederlandsche kapitaal, de Nederlandsche belangen in handel en scheepvaart heeft de D. C. reeds bij herhaling met nadruk gewezen. Bij alle besprekingen omtrent de verdediging van Ned-Indië, komt dadelijk de kwestie der petroleum om den hoek kijken. De D. C. acht het waarschijnlijk, dat in de toekomst datzelfde het geval zal zijn met de rubber. Indien het de Britsche maatschappijen gelukt 75 pct. van de wereldproductie in handen te krijgen, is het bleit beslecht en is de resterende 25 pct. vrijwel van het bon-plaisir van de rest afhankelijk geworden. Te meer waar ook in de Inlandsche rubber machtige Singapore'sche invloeden werken en het grootste deel van dit product uit Sumatra en Borneo via een Britsche haven de wereldmarkt bereikt. Daarom juicht de D. C. het ook toe, dat juist heden blijkt, dat Nederlandsche scheepvaart- en cultuurmaatschappijen samenwerken om daarin verandering te brengen. Dit maakt het vraagstuk vrij ingewikkeld en zeker de moeite waard, zowel voor onze Nederlandsche en Indische beleggers als voor de beide Regeeringen om deze aangelegenheid met groote aandacht en ernst gade te slaan.

Nederland en Indië moeten trachten hunne tegenwoordige positie in de rubber te handhaven, zoo mogelijk te breiden, op gevaar af van anders door de Britsche belangen overvleugeld en in een hoek gedruwd te worden.

II. UIT DE INLANDSCHE PERS.

Waar gaan wij heen?

I.

Deze vraag wordt gesteld door den persoon, die zich

MACHINISTEN DIPLOMA'S

kunnen binnen 8—10 maanden behaald worden alsmede het **EIND-DIPLOMA** onzer Middelbare Technische School. Allen werden **direct** aan Suiker- en Rubberfabrieken geplaatst; vele dankbetuigingen ter inzage. Internaat 400 gld. per 3 maand. **Externaat 60** gld. per maand. **Spoedige** aanm. Middelbare Techn. School, **Iepaan 129, Den Haag** (Lijn 3, 7 en 12). Spreekuren 12—2 en 6—8. 5290

teekent „Andjar Asmara”, in de „Sinar Sumatra” van 12 September 1925 en naar aanleiding van den jongsten moord, welke op den assistent Voigt van een der landbouwondernemingen ter Oostkust van Sumatra heeft plaats gehad.

Wel is waar zal het, zijns inziens, moeilijk zijn aan die misdrijven voor ed een einde te maken, doch dan stelt hij zich toch de vraag of het niet mogelijk zoude zijn het aantal Westersche slachtoffers van de gereedschappen der in de aanplantingen van Sumatra's Oostkust werkende Oosterlingen te beperken.

Ten einde die vraag te beantwoorden, wenscht de schrijver in de eerste plaats zijne pen te gebruiken voor het wijzen op de partijdigheid der Europeesche Pers, die, wanneer dergelijke ernstige misdrijven ter kennis komen van het publiek, altijd de plaats gehad hebbende gebeurtenissen van hare zijde belicht en onverschillig staat tegenover de motieven, die de anders denkende Oosterlingen tot het plegen van het misdrijf aanleiding hebben gegeven.

Een der Europeesche nieuwsbladen verklaarde zelfs, dat geen verzachtende omstandigheden konden worden aangevoerd voor deze misdadigers, die een menschenleven niet tellen, doch ieder gezond denkend mensch kan moeilijk eene meening aanvaarden, welke geen rekening houdt met het beginsel van rechtvaardigheid.

Behoudens uitzonderingen, mag men wel aannemen dat in ieder conflict beide partijen schuld hebben.

Al ontkennen deze bepaalde feiten, dan is het toch altijd mogelijk dat zij, uit een humaan standpunt gezien, hebben gefaald.

De schrijver aanvaardt gaarne de gunstige meening over den heer Voigt, die, toen hij nog leefde, bekend stond als een goed en humaan mensch, doch dan vraagt hij zich toch af hoe het mogelijk is geweest, dat onder die omstandigheden de moord niettemin heeft plaats gehad.

En dan kan hij die vraag niet anders beantwoorden dan met de wedervraag of de heer Voigt, als Westerling, tijdens zijn leven, de gedachtengang van den Oosterling wel begreep?

De Westerling moge bekwaam zijn, de volkstaal behoorlijk spreken en de assistent op eene landbouwonderneming moge den werkmans humaan bejegenen, wanneer hij voor den Oosterling staat, staat hij tevens voor een scherm, dat moeilijk wordt opgerold en waarachter zich bevindt de Oostersche geest, die door den Westerling in den regel niet hoog wordt aangeslagen. Dat is het rasverschil.

De Westerling is nu eenmaal anders dan de Oosterling.

Wel is waar worden wederzijdsche pogingen gedaan om elkander te naderen en te begrijpen, doch het aantal van hen, die dit begrijpen, is percentsgewijze nog zoo gering.

Het niet-begrijpen van de Oostersche volksziel is, naar de meening van den schrijver, de oorzaak van de vele moorden, welke op Westerlingen ter Oostkust van Sumatra worden gepleegd en tevens de bron van vele slechte, wreede handelingen en van ellende.

Het ligt natuurlijk niet in zijne bedoeling om den dader of de daders dier misdrijven ook maar eenigszins in bescherming te nemen, doch wel acht hij zich verplicht er op te wijzen dat die personen Oosterlingen en tevens menschen zijn.

Als contract-werkman ter Oostkust van Sumatra aangekomen, mag men wel aannemen dat hij dat niet deed uit weelde.

Niets bezittende en in eigen land geen voldoende levensbestaan kunnende vinden, is voor hem geen groote toekomst ter Sumatra's Oostkust weggelegd.

Het aangaan van een werkmansverband is dan gewoonlijk het laatste redmiddel en verlaat hij daarvoor met gemengde gevoelens zijn geboorteland, waaraan hij gehecht is.

Het aantal hunner, dat een trouwe bezoeker is van de gevangenis is niet gering en wetigt de meening, dat vele dier contractanten behooren tot het uitschot van de maatschappij.

Kan men nu van zulke lieden een reinen en regelmatigen levenswandel verwachten?

Kan men van hen aannemen dat zij eene daad als slecht zullen beoordeelen, die door de intellectueelen als goed wordt beschouwd?

En moet men zich er over verwonderen dat het geringste hinderlijke motief hen prikkelt tot daden van geweld?

Die vragen moeten zeker in ontkennenden zin worden beantwoord en kunnen alleen worden opgehelderd door het feit, dat, hoe laag de werkmans ook in de

NIJMEGEN

Effecten **Coupons**
Reiscredietbrieven 5048
Assurantiën **Brandkluis**

Effecten- en Wisselbank Bouvy
 Lange Burchtstraat 14 - Nijmegen - Telef. 2480 en 2481

Piano's **Orgels**

G. A. J. VAN KALMTHOUT

Tel. 1562 **NIJMEGEN** Tel. 1562

Bisschop Hamerstraat 1-1a 5014

Vleugels **Kunstspelpiano's**

Naaml. Venn. **Maatschappij** 5095

KANTOOR VOOR VASTE GOEDEREN

voorheen onder de Firma **WALTMANN & CO.**

SPOORSTRAAT 2a NIJMEGEN TELEF. 399

naast het Oranje-Hotel. **BUREAU WONINGGIDS.** - Assurantiën. - Op aanvraag gratis toezending van Woninggids met platten grond

Les extrêmes se touchent

Een courantendrukkerij is een inrichting waart in den kortst mogelijken tijd het grootst mogelijk kwantum werk moet worden gemaakt. Personeel en machines zijn daarop speciaal ingesteld. Snelheid is hoofdzaak; kwaliteit een, zij het dan voorname, bijzaak.

Een kunstdrukkerij is juist het omgekeerde. Daar is de afwerking hoofdzaak en teveel haast zou ten nadeele van het werk komen. Ook daar zijn personeel en machines speciaal op zulk werk berekend.

De meeste drukkerijen leggen zich óf op het een, óf op het ander toe, omdat het lastig is, zich op twee zoo uiteenlopende soorten van werk te specialiseeren. S

L'exception confirme la loi

Dat ziet men aan onze Drukkerij, die op haar rotatiepersen couranten en tijdschriften snel en in groote oplagen vervaardigt, doch wier snelpersen kunstproducten leveren als „Ned. Indië Oud en Nieuw”, „Het Huis Oud en Nieuw”, Oedaya (Opgang) enz. Natuurlijk vervaardigen wij ook het middenklasse-werk, hetz. g. Handelsdrukwerk en wij beroemen er ons op, dat ons werk door geen onzer collega's kan worden overtroffen.

N. V. DRUKKERIJ TEN HAGEN
 DEN HAAG - NOBELSTRAAT 20 - TEL. 11987

**TUIN-
MEUBELN**

Beste sorteering en laagste prijzen, bij

G.F.A. DRIESSEN

NIJMEGEN. 5210

F. BARTELS,

Schenkweg 90 Den Haag. **DAMESKLEERMAKER EN BONTWERKER.**

ONTVANGEN de nieuwste modellen JAPONNEN, BLOUSES etc. 5066

Dansinstituut J. HOVERS

Goudenregenstraat 170 's-Gravenhage

De moderne dansen in 6 lessen

Spreekuur dagelijks van 8-10 uur n.m.

N.V. Meubelhandel en Taxatiebureau
„NABA”
 Willem de Zwijgerlaan 52 - DEN HAAG - Telefoon 54497

Het goedkoopste adres voor
Complete Meubeleeringen

In- en Verkoop van Nieuwe- en 2e-hands Meubelen

*Verzendingen naar geheel Neerland,
 Oos- en West-Indië*

Beleefd aanbevelend, DE DIRECTIE

N.C. HOOGTEIJLING
 van Noord tot Zuid van West tot Oost

VERHUIZINGEN
 OVER DE GEHELE WERELD
 22^e VAN BLANKENBURGSTR. 109

BERGPLAATSEN
 VOOR
INBOEDELS
OPSLAG-BAGAGES

TELF. 32615

WINKEL VOOR DE BEHANGERIJ
 Frederik Hendriklaan 263
 TELF. 50910
 DEN HAAG

BRIEVENBUS -
PRULLEMAND

Dit is vaak de weg, die uw reclamedrukwerk aflegt, terwijl het moet zijn:

BRIEVENBUS-
HUISKAMER OF KANTOOR

Tegenwoordig vindt men zóóveel drukwerk in de bus, dat het aankijken niet waard is, dat telkens het heele zaakje dadelijk weggegooid wordt. Uw drukkosten, bezorgloon of porto, alles is dan óók weggegooid!

Waarom dan geen reclamedrukwerk rondgezonden, dat door zijn aantrekkelijkheid opvalt, gelezen en vooral: bewaard wordt? Zulk drukwerk krijgt U niet van knoeidrukken en evenmin van Multiplicators, maar wel van de

N.V. DRUKKERIJ TEN HAGEN
 NOBELSTRAAT 20 * DEN HAAG

W.D. BOS OPTICIEN THOM/ONLAAN 47
 (BY THOM/ONPLEIN)

Firma W. H. DE RUITER

Wijnhandel - Gevestigd Anno 1893
 1e Obrechtstraat 76 - DEN HAAG - Telf. 32581

Bekend en vertrouwd adres voor
 GOEDE BELEGEN WIJNEN
 PRIMA LIKEUREN EN GEDISTILLEERD
 BIEREN EN BRONWATEREN

grote samenleving mag zijn geplaatst, hij toch altijd een geboren Oosterling blijft en denkt.

(Wordt vervolgd.)

III. UIT DE CHINEESCHE PERS.

De opening van de „Meisjesschool” te Gorontalo (Menado).

De persoon, die zich „Nationalist” noemt, schrijft in de „Keng Hwa Poo” van 5 September 1925, dat hij zich volgens afspraak en volgens de overeengekomen regeling met den Djoegoegoe (titel van den besturen inheemschen ambtenaar) van Gorontalo, op den 25en Augustus te voren, des morgens te 7½ uur, vergezeld van de beste zangers en fluitspelers onder de leerlingen van de school te Telaga, naar de hoofdplaats Gorontalo begaf, ten einde deel te nemen aan de plechtigheid der opening van de meisjesschool daar ter plaatse.

Ten 8 ure 's morgens bereikte men de woning van den schoolopziener S. Moha, alwaar de leerlingen eenige liederen ten beste gaven en waarna, onder leiding van den schoolopziener, die gerechtigd is tot het dragen van de zilveren ster, de stoet werd gevormd, die, gezamenlijk met den Djoegoegoe, zich naar de nieuwe school zou begeven.

De Djoegoegoe wees echter deze erbietsbetuiging af en werd dus, zonder den Djoegoegoe, doorgemarcheerd.

Even vóór 10 uur werd de assistent-resident, die van zijne echtgenote was vergezeld, met eene welkomstrede van den schoolopziener begroet en hem, evenals de aanwezigen, dank gezegd voor hunne op prijs gestelde tegenwoordigheid en belangstelling.

In zijne openingstoespraak wees de assistent-resident op het groote belang en de nuttigheid dezer onderwijsinstelling, die de meisjes kon opleiden tot zóódanige persoonlijkheden, dat zij, in intellectueel opzicht, voor den levenskameraad, dien zij zich zouden kiezen, niet behoeften onder te doen.

Tevens riep hij de belangstelling en den steun in van de Gorontaloesche bevolking, daarbij den wensch uitsprekende dat de uitkomsten der school zouden beantwoorden aan de verwachtingen, welke men daarvan koestert.

Na deze officieele opening volgde wel eene zekere stilte, die geen afbreuk deed aan de innerlijke dankbare gevoelens der aanwezigen, doch de situatie werd door het terstond invallen van de Telagasche muziek gelukkig toch gered.

(Wordt vervolgd.)

Oost- en West-Ind. Literatuur-Overzicht.

De Indische Gids.

De hr. H. Ch. G. J. van der Mandere opent de Maart-afl. met eene verhandeling over het Proefstation voor de Javasuiker-industrie te Pasoeroean, waarin de belangrijke wetenschappelijke beteekenis van deze instelling, die ook in andere suikerproducerende landen beroemd is, in bijzonderheden wordt geschetst. — Over het ontstaan van de Javaansche wajang artikelet de hr. B. M. Goslings. De schr. heeft van het onderwerp een ernstige studie gemaakt, waarvan slechts een gedeelte in deze afl. is opgenomen; uit het thans door hem geschrevene valt reeds op te maken, dat hij het ten zeerste betwijfelt of het Javaansche schimmenspel zich uit de eigen voorouderdienst kan ontwikkeld hebben, veeleer is z.i. aan te nemen dat China als het land van oorsprong moet worden beschouwd. — Mr. S. Cohen Fzn., de in dit opzicht zoo bij uitstek bevoegde, schrijft over „De Indische gemeente in provinciaal verband”; blijkens zijne mededeelingen ondergaan de gemeenten bij de omvorming der gewesten in provincies, eene algeheele wijziging harer rechtspositie.

Verder bevat de afl. de vaste rubrieken Varia. — Revue van brochures, enz. (waarbij we tot onze voldoening zien dat de schr. ook nu weder aandacht wijdt aan in het Kol. Weekbl. verschenen artikelen). — Buitenland (Emigratie naar de Dominions. — De koloniale gedachte in Duitschland). — Wetenschap, kunst en industrie (waarin o.a. een stuk van J. J. Puister, gericht tegen Prof. Gerritson, den Utrechtschen Indologischen hoogleraar).

Journal of the Malayan Branch R. A. Soc.

Afl. 2 van deel III van dit te Singapore verschijnend periodiek bevat een zeer uitvoerige studie van L. A. Mills (met Appendix door C. O. Blagden), getiteld British

Jonge Dame

van goeden huize, 22 jaar, zag zich gaarne geplaatst ter verzorging van kinderen bij Hollandsche familie in Indië. Diploma N. Huisoudschool en Kinderverzorging en Opvoeding.

Brieven onder No. 5270 aan het Bur. v. d. Blad Nobelstraat 20, Den Haag.

Malaya 1824—1867, welke in veel opzichten ten nauwst samenhangt met de geschiedenis van den Indischen Archipel. In het bijzonder zij de aandacht gevestigd op de inleidende beschouwingen van hoofdstuk I: The English and Dutch in the East, 1579—1786 en op hoofdstuk IV: The Anglo-Dutch treaty of 1824.

Afl. 3 van hetzelfde deel heeft een meer gemengden inhoud, waarvan we de volgende bijdragen noteeren: Notes on Malay magic, by R. O. Winstedt. — Malay customs and beliefs as recorded in Malay literature and folklore, by H. Overbeck. Part III. Betrothal and marriage. — Some Malay words, by A. W. Hamilton.

De Indische Mercur.

No. 10 (10 Maart '26). De rubberpositie. Verkoopstrale of niet? door J. N. Burger. — De Koloniale afdeling der XIVe Nederlandsche Jaarbeurs, door W. Utermark. — Internationale Bergwirtschaf, besprekt door Prof. Dr. L. Rutten. — Statistiek van de Interge-westelijke handelsbeweging der Buitengewesten over de eerste helft 1925 (korte bespreking). — Over grof plu van de thee. — De Plantersvereniging „Semarang Kedoe” en het Landbouw-Syndicaat. — Kleine mededeelingen. — Kultuurberichten. — Financieele berichten en verslagen, zoodaer de overige werkelijksche rubrieken. — Van de afd. Handelsmuseum van het Kol. Instituut eene opgave van literatuur over vezelstoffen, plantenziekten, bodemvraagstukken.

Landbouwvoorlichtingsdienst.

Als uitgave van het Departement van Landbouw, Nijverheid en Handel te Buitenzorg, is (ter Landsdrukkerij te Weltevreden), verschenen het jaarverslag van de Landbouwvoorlichtingsdienst over 1924. Het boek leest getuigenis af dat het Gouvernement alles in het werk stelt om den Inlandschen landbouw en hetgeen daarmee samenhangt, in goede banen te leiden.

Genoemde tak van dienst, beschikkende over een staf van deskundige ambtenaren, heeft tot taak: voorlichting op landbouw-, tuinbouw- en binnenvisscherijgebied, omvat voorts het landbouwonderwijs (waaronder ook te begripen de Landbouwschool te Buitenzorg en de cultuurscholen te Soekaboemi en Malang), enz.

Eene opsomming der titels van enkele hoofdstukken waarin het verslag is verdeeld, doen zien hoever de overheidsbemoeienis met den Inlandschen landbouw weegaat. Hoofdst. V. Verstrekking van zaai- en plantgoed meststoffen, landbouwwerktuigen enz. VI. Voorlichting van Inlandsche landbouwers door demonstraties. VII. Bestrijding of voorkoming van ziekten en plagen in de landbouwgewassen. X. Bemoeienis met Inlandsche landbouworganisaties. XI. Bemoeienis met irrigatie-aangelegenheden. XV. Voorlichting op het gebied der katoencultuur in het gewest Timor en Onderhoorigheden.

Inter-Ocean.

De Dec.-afl. van Inter-Ocean (uitgave G. Kolff en Co te Weltevreden) is, wat illustreering betreft weder schitterend van uitvoering. Voor zoover de inhoud op Indië betrekking heeft volgt hier eene opgave der titels: Advertentie en publicity in the Netherlands East Indies by Djembatan. — Monumental Java. Text by G. G. van der Kop. — Where mortal man meets his immortal gods, by Cleton (impressions of beautiful Bali, with illustrations by Mia Lyons). — Tourism in the Netherlands Indies.

Landbouwproefstation Suriname.

Bij J. H. Oliviera te Paramaribo is de eerste Mededeeling verschenen van het Landbouwproefstation Suriname, getiteld: De instervingsziekte bij de cacao. Zij bevat den tekst eener voordracht van Dr. D. S. Fernandez over dit onderwerp, aangevuld met daarmede verband houdende punten: het grondwater en zijn betrekking tot den plantengroei; door Ir. J. W. van Dijk.

De Indische Loods.

Uit den inhoud van No. 54 (23 Jan. '26). De eerste vergadering van den Provinciaal Raad van West-Java. Autonomie aan den ketting. — De Politiek Economische Bond. Een positief doel. — Overdenkingen van een landsch ambtenaar (vervolg; zie ook Nr. 55). — Kadastreale vraagstukken in Ned-Indië (vervolg; zie ook Nr. 55). (Uit Kol. Studiën). — De vrije transmigratie. Malakromo zonder baboe emigreeren?

Id. No. 55. De defensie en... Commissies, door A. Nederland en Indonesië. Gesprekken met Raden M. Notosoeoto (vervolg). — Samenwerking in den landbouw (door T. Ottolander).

Epigraphica Balica. Een nieuwe publicatie.

In de tachtiger jaren ontdekten Braides en Van der Tuuk op het eiland Bali enkele oorkonden, gegrift op koper, waarvan de inhoud toen werd gepubliceerd.

KULK & KRAMER COPIËR-INRICHTING
 REPARATIE-INRICHTING
 Kantoor machines en Meubelen
 PAPESTR. 1b. TEL. 11701
DEN HAAG 5158
 Remington Portable, Corona, Erika, Senta
 Verzending naar Indië onder garantie.

Haagsche Steenkolen M^{ij} v/h J. KEMPS

HOFLEVERANCIER

Hoofdkantoor Z.-O. BUITENSINGEL 170 - Telef. No. 72180.

Alle soorten prima kwaliteit brandstoffen.

PRIJSCOURANT OP AANVRAGE. 5205

Tehuis voor Kinderen

Frankenstraat 49 - Den Haag - Tel. 51935

Enkele kinderen worden in den familiekring opgenomen

Dr. Th. en I. VERPLOEGH CHASSÉ

dracht, gehouden door ir. A. Groothoff. (De Ingenieur, 13 Maart '26).

Een Europeesch heerscher in een Indischen staat (nl. James Brooke, Radjah van Serawak). (De Ind. Verlofganger, 5 Maart '26).

Suriname.

De heeren T. Waller en H. G. Brandon zetten in De West van 9 en 12 Februari hun belangrijke polemiek voort over de vraag of herleving van de rubbercultuur mogelijk is. Zooals onze lezers uit ons nummer van 4 Maart weten, beantwoordt de heer Waller de vraag bevestigend; de heer Brandon ontkennend. De voortgezette discussie heeft niet tot overeenstemming geleid. Wij zullen nu moeten afwachten wat de deskundigen hier er van zeggen.

Wij hebben in dit blad meermalen den naam genoemd van prof. Harrison, directeur van den landbouw en chef-geoloog in Britsch-Guiana, van wiens bekwame hand verscheidene geschriften verschenen zijn. Wij lezen nu in „De West” van 12 Februari, dat prof. Harrison, die in een diensttijd van bijna veertig jaren onschatbare diensten aan Britsch-Guiana bewezen heeft, aldaar is overleden.

„De West” van 5 Febr. schrijft:

„Onze lezers zullen zich herinneren dat de heer E. B. Fairweather, een der promotors van de katoencultuur in onze kolonie, eenige maanden geleden naar de Vereenigde Staten vertrok, met zich voerende een aantal monsters cinnabar afkomstig van het Marowijne-district.

De heer Fairweather is de vorige week hier teruggekeerd, vergezeld van den heer Dyke V. Keedy, mineraloog, die reeds vroeger herhaaldelijk Suriname bezocht, o.m. in verband met het bauxietbedrijf. De heer Keedy is compagnon van den heer Fairweather en denkt zich thans voor goed in Suriname te vestigen, in verband met andere ondernemingen, waaromtrent ons voorloopig geen mededeelingen konden worden gedaan.

Wat betreft de cinnabar-kwestie, verklaarde de heer Fairweather ons, dat zijn monsters in hooge mate de belangstelling hadden in bevoegde kringen in Amerika, zoo zelfs, dat van deskundige zijde het advies werd gegeven het onderzoek naar cinnabar-afzettingen in Marowijne voort te zetten, daar men de kans groot acht, dat dit erts zal blijken in ontginbare hoeveelheden ter plaatse voor te komen. Dit advies zal worden gevolgd. Reeds over enkele weken wordt per stoomschip Commewijne verwacht de ingenieur William Spencer Black, die een expert op cinnabargebied is en de leiding zal hebben van het onderzoek. Blijkt bij dit onderzoek, dat de gevonden monsters van primaire afzetting zijn, dan is praktisch ongelimiteerd kapitaal voor de ontginning beschikbaar.

Wat betreft chicle (kauwgom) voor welk product de heer Fairweather zich eveneens interesseert, zijn de tot dusver bereikte resultaten niet aanmoedigend. Zij leidden althans tot de slotsom, dat er weinig kans is om dit artikel tot boschproduct op commerciële grondslog te kunnen inzamelen. De beoordeeling der Surinaamsche chicle-monsters was middelmatig. Zou men zich op winning van dit artikel willen toeleppen, dan zal dit moeten geschieden langs den weg van cultuur.

Ten slotte deelde de heer Fairweather ons mede, dat de Amerikaansche katoenmaatschappij, die deze cultuur in Nickerie ter hand heeft genomen, zeer tevreden is over de tot dusver verkregen resultaten.”

Volgens de laatst ontvangen bladen hield de droogte nog steeds aan.

Het gouvernement is te Paramaribo begonnen met uitdeeling van drinkwater, dat per trein van Kwakroon wordt aangevoerd. Op het station Vaillantsplein was een voorraad aanwezig van 45.000 liters, opgesteld op spoorwagens, in tanks welke aan beide zijden voorzien zijn van kranen. Verscheidene personen konden dus tegelijk geholpen worden, terwijl de politie zorgde voor de orde. Van deze gelegenheid is door honderden personen gebruik gemaakt.

Nog drukker was het op het terrein van de Gasfabriek, die zich bereid had verklaard, om een tank, die 180 duizend liter water kan bevatten, beschikbaar te stellen voor opslag en distributie van water.

De berichten uit de hovenlanden luiden al even ongunstig als aan de kust. Door de felle, aanhoudende

Een goed en billijk adres

voor

prima Thee en Koffie

is

5162

Thee- en Koffiehandel
Noordeinde 105a

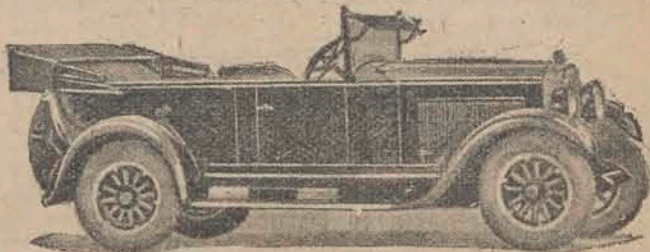
's-Gravenhage

Telefoon 12413

Garage A. VERSEVELDT

Nassau Zuilensteinstraat 47 Telefoon 11202

DEN HAAG

Levering van alle soorten Automobielen
en Motorrijwielen

STALLING

5159

BENODIGDHEDEN - OLIE en BENZINE

Modemagazijnen

HENNEMAN & PLUKKER

Valeriusstr. 28-38

DEN HAAG

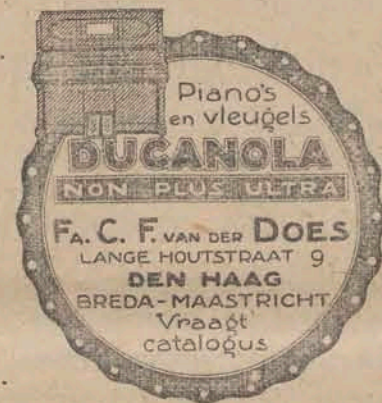
Grootste Speciaal Magazijnen

in Japonnen, Blouses, Rokken,

Peignoirs, enz. enz.

5018

Gedurende den Winter steeds nieuwe zendingen volle Blouses en Japonnen voor Indië

5011

P. DE KAT ANGELINO

MOEDRA'S OP BALI

MET 60 TEEKENINGEN VAN

TYRA DE KLEEN

PRIJS gecart. 19.— geb. in geh. linnen f 11.50

„Hoe voortreffelijk zijn de priesters zelve geteekend. Met goed overleg is, zoowel in de serie Boeddha-priesters als in die van de Sjiwa-priesters, iedere persoon tweemaal geteekend, van voren en van terzijde, daardoor wordt de houding van het lichaam en in 't bijzonder van de handen zeer duidelijk.”
S (N. Roll. Crt.)

Uitgave v. d. N.V. „ADI-POESTAKA”, Den Haag

Het zou tot 1919 duren, vóór de Oudheidkundige Dienst aandacht wijdde aan deze vondst. Men had toen veel succes met de verdere onderzoekingen en vond een heele serie van zulke oorkonden, waarna tot gedeeltelijke publicatie werd overgegaan. Ze worden bewaard in tempels en als heilig beschouwd. Vandaar, dat er in den beginne moeilijk aan te komen was. De oorkonden geven vele interessante bijzonderheden over het adatrecht en dergelijke. Een groot deel is verval in de Oud-Javaansche taal, doch er zijn er ook, die opschriften in het oud-Balinesesch vertoonen. Deze taal is vrijwel onbekend en moet nog nader worden bestudeerd.

Het Kon. Bat. Gen. van K. en W. zal nu, namens den Oudheidkundigen Dienst, een uitgebreide publicatie geven onder den titel Epigraphica Balica. Het eerste deel is reeds ter perse en om nu het tweede deel te voltooien is de samensteller, de inspecteur van den Oudheidkundigen Dienst, dr. P. V. van Stein Callenfels, naar Bali vertrokken, teneinde nog eenige gegevens te verzamelen. — (Loc.).

Missie en Zending.

Onder Portugeesch-Spaansche vlag. De Katholieke Missie van Indonesië 1511—1605, door B. J. J. Visser M.S.C. Met portret en kaarten. (Amsterdam, N.V. De R.K. Boek-Centrale).

Een vaste Burg is onze God. Maart '26. Rondom Tello (eilandje bij de Westkust van Sumatra). (Een ook uit ethnografisch oogpunt belangrijk artikel, dat in een volgend Nr. zal worden voortgezet).

St. Claverbond. Maart—April '26. Santosa. Historisch verhaal (vervolg), door Alb. Soegija S.J. — Onze Kebon (huisjongen), door J. van Baal S.J. — De school en de Missie (in Jogjakarta), door H. Caminada S.J. — Onze dooden in 1925 (Pater L. Groenewegen, Pr. Th. van Swieten). Met portretten.

Onze Missiën in Oost- en West-Indië. Febr. '26. Huldiging van Z.Exc. Mgr. B. J. Gijlswijk O.P. — Een uur met Pater Ahlbrinck (aan de Surinamer ontvleende mededeelingen over een door dien Surinaamschen missionaris uit te geven werk over de Karabien). — Cultuur van West-Borneo. — Artikel 123 Reg. Reglement, (betreffende van instemming met de pleidooien voor afschaffing van de zijde der Prot. Zending).

Orgaan der Ned.-Indische Officiersvereniging.

De Dec.-afl. bevat o.a. artikelen over de volgende onderwerpen: Doel, beheer en toekomst van ontspanningslocaties, militaire sociëteiten en militaire tehuizen, door J. C. A. Bannink. — Op den verkeerden weg, door Krijgsmann (handelt over de verdediging van Ned.-Indië). — Tets naar aanleiding van „Het epos der ellende” (zie het Aug.-Nr.), door Hopman. — Uit den Volksraad. — Leger en vloot (overzicht van de voornaamste persoonsnamen betrekking hebbend op het defensie-vraagstuk).

Le rôle de l'industrie sucrière dans la vie économique des Indes néerlandaises, par le Dr. J. H. van Nasseff. (Société d'Etudes et d'Expansion. Bruxelles, 1925).

Orient et Occident, par Noto Souroto, Rédacteur en chef de l'„Oedaya”. Traduit du hollandais par Félicia Barbier. (Le Monde Nouveau, Paris, 1926).

Overzicht van de productenmarkt op Java en Madoera gedurende het vierde kwartaal van 1925 (1e gedeelte). (Korte Berichten, 5 Febr. '26).

Het volkskredietwezen in Ned.-Indië, door G. Gonggrijp. (Econ.-Stat. Berichten, 3 Maart '26).

Overzicht van de Inlandsche en Maleisch-Chineesche pers 1926, No. 5—6. (Bureau voor de Volkslectuur en aanverwante aangelegenheden te Weltevreden).

Strafrechtelijke behandeling van psychopathische delinquenten, door Mr. E. Casutto (De Indische Post 23 en 30 Jan. '26).

De bestrijding der Framboesia tropica in Ned.-Indië. Voordracht door Dr. C. W. F. Winckel. Met platen. Ind. Genootschap. Vergadering van 11 Dec. 1925).

Jaarverslag van den Burgerlijken Veeartsenijkundigen Dienst in Ned.-Indië over 1924. (Departement van Landbouw, Nijverheid en Handel). (Weltevreden, Landsdrukkerij).

Bijdrage tot het verkrijgen van een inzicht omtrent de rentabiliteit van de Nederland-Ned.-O.-Indische radio-telegraafgemeenschap, door ir. A. E. R. Collette. (De Ingenieur, 6 Maart '26).

De gemengde bedrijven in Nederlandsch-Indië. Voor-

T. H. TIEMAN

Horlogemaker

voorh. Chef b. d. Heer A. B. Thiemessen

SPECIAL ADRES

voor het herstellen van afgekeurde-, antieko- of kunstige

Uurwerken

Pieterstraat 23, Den Haag

nabij de Prinsstraat

5218

N.V. Manufacturenmag. „HET ANKER“
 Veenestraat 49, Tel. 12491, 's-Gravenhage

ALGEMEENE UITVERKOOP
WEGENS LIQUIDATIE
TEGEN ZEER LAGE PRIJZEN
 ONZE GEHEELE VOORRAAD
TRICOT-ONDERGOEDEREN, KOUSEN EN SOKKEN
 WORDT VAN HEDEN AF OPPERUIMD MET
 50 pCt. KORTING
 ZIET DE ETALAGES ZIET DE ETALAGES

NEDERLANDSCHE
HANDEL = MAATSCHAPPIJ

Gestort Kapitaal / 80,000,000.-
 Statutaire Reserve - 20,536,861.-
 Buitengewone Reserve - 22,660,000.-

Hoofdkantoor: AMSTERDAM.
 Agentschappen te ROTTERDAM en 's-GRAVENHAGE.
 Vestigingen in Nederlandsch-Indië,
 Straits-Settlements, Britsch-Indië, China en Japan.

In- en Verkoop van Wissels en Telegrafische Transferten
 Incasseeringen en Financieringen.
 Schriftelijke en Telegrafische Credieten.
 Reiscredietbrieven.
 Deposito's.
 Rekeningen-Courant.
 Administratie van Effecten en alle andere Bankzaken

DE BAS & Co., Bankiers
 HEERENGRAGHT 17 - 'S-GRAVENHAGE

BELASTEN ZICH MET ALLE BANKZAKEN

:: Safe-Inrichting ::

Wanneer U
PERIODIEKEN
 wilt uitgeven, wend U dan tot ons. Wij zijn daarvoor speciaal ingericht en kunnen derhalve voor

goede en tijdige aflevering
 zorg dragen. Desgewenscht verzorgen wij voor U de

Administratie en Expeditie

Onze rotatiepersen staan gereed voor uw **grote op-lagen**, onze prima snelpersen voor die tijdschriften, waarbij het vooral op **kunstdruk** aankomt

N.V. Drukkerij Ten Hagen
 Nobelstr. 20, Den Haag, Tel. 11987*

BRIEVEN en stukken, de afdeeling Advertenties betreffende, uitsluitend te adresseeren: Administratie Koloniaal Weekblad, Nobelstraat 20, Den Haag. Dus NIET enkel Drukkerij Ten Hagen.

Wissel In- en Verkoop Credietbrieven Telegrafische Uitbetalingen	Hollandsche Bank voor West-Indië	Incasseeringen Handelsinformaties Rembours- en Document.-Credieten
	Heerengracht 471 AMSTERDAM Tel. 31290 en 35290 CURAÇAO CARACAS VENEZUELA	
Belast zich met alle Bankzaken op West-Indië, Venezuela, Columbia en Midden-Amerika. -5008		

droogte is de kleine rijstogst der Boschnegers geheel mislukt, zoodat binnenkort wel klachten zullen inkomen over voedselschaarste.

„De West“ van 12 Febr. schrijft nog:
 De gevolgen van de nog steeds aanhoudende droogte in Suriname nemen steeds bedenkelijker afmetingen aan. Vooral het vee heelt ontzettend te lijden. Het wordt steeds moeilijker de beesten van water te voorzien. De weilanden leveren nagenoeg geen voedsel meer op. De voorraden rijstzemelen, waarop men tot dusver leefde, zal weldra ook geheel uitgeput zijn.

Om een ramp in den veestapel te voorkomen, is het dringend nodig, dat op plaatsen waar nog over gras kan worden beschikt (oude rijstvelden of zwampen b.v.) dit gras naar de stad gebracht wordt, om te verkoopen.

In aansluiting aan de mededeeling in ons vorig nummer omtrent de studiereis van den heer de Cock Buning naar Suriname, kunnen wij mededeelen, dat deze reis het uitloei is van een verzoek tijdens het jongste verlot van den gouverneur van Suriname, mr. baron Van Heemstra, in Nederland tot genoemde organisatie gericht om een deskundige te bewegen tot het instellen van een onderzoek naar de mogelijkheid van uitbreiding van de handelsbetrekkingen tusschen Nederland en Suriname. De opdracht houdt dan ook meer in het bijzonder verband met bevordering van den afzet van Nederlandsche producten in Suriname en het ter markt brengen van West-Indische producten in Nederland en staat niet, althans niet rechtstreeks, in betrekking tot het vraagstuk der cultures en wat daarmee samenhangt in Suriname zelf.

In „De Telegraaf“ van 11 Maart, tweede ochtendblad, een brief van den correspondent te New-York over de Nederlandsche Kamer van Koophandel aldaar, waaruit wij het volgende overschrijven:
 „Ondanks den precairen toestand van de Kamer had de secretaris een uitgebreide agenda van werkzaamheden voor het jaar 1926 ingesteld...“

Als tweede punt bevat de agenda het bevorderen van het investeren van Amerikaansch kapitaal in de producten van Oost- en West-Indië. Dr. van Aken deelde den leden mede, in welke opzichten de Kamer reeds actief werkzaam was geweest, voornamelijk met betrekking tot de rubberbelangen van de Vereenigde Staten. Reeds twee jaar geleden had Dr. van Aken een brochure geschreven over de mogelijkheden van rubberaanplanting in Oost-Indië. Zulks geschiedde op verzoek van de Nederlandsche Legatie te Washington. Meer dan 10.000 exemplaren van deze brochure werden verspreid over de Vereenigde Staten en Canada en het resultaat was dat verschillende aanvragen van Amerikaanse rubbermaatschappijen binnenkwamen. Verder werd hem verzocht tot de belanghebbenden de Wet op de Belasting van Vennootschappen te vertalen. Maar de Kamer zou zich voornamelijk bezighouden met de mogelijkheden tot exploitatie van Suriname, waar de Amerikanen, voor een groot deel aangemoedigd door de Nederlandsche Kamer, onlangs belangrijke hout- en erts-concessies hadden gekregen, en begonnen waren om op commercieele schaal „Sea Island“-katoen aan te planten.

Dr. van Aken vertelde verder, dat hij nu bijzondere studie maakte van de mogelijkheid om een veestapel in te voeren in de savannas van Suriname. Een groote Amerikaanse firma had reeds belangstelling hiervoor getoond.

Over de mogelijkheid van veeteelt op de savanna's hebben wij in de Surinaamsche bladen in langen tijd niets gelezen. Wij meenen dat er een proef in het klein genomen is, maar hebben er verder niets van gehoord.

De heer J. W. Gonggrijp, destijds houtvester in Suriname, schreef er over na een reis in het Orinoco-gebied. Men zie zijn artikel in „De West-Indische Gids“, vierde jaargang (1922) blz. 1.

De „Nieuwe Rotterdamsche Courant“ van 8 Maart, Av.bl. A, heeft uit de school geklapt. Wij lezen n.l. daarin een bespreking — en een zeer interessante bespreking — van een boek van dr. H. van Cappelle, dat nog verschijnen moet: „Mythen en sagen uit West-Indië“. Geïllustreerd door Willem Backer, Zutphen, Thieme, 1926. Wij hopen dat het boek spoedig in den handel zal komen.

Curaçao.
Begrotingspolitiek.
 In ons blad van 24 Sept. 1925 vroegen wij „Wat mag

dit zijn?“ naar aanleiding van een bericht, dat de Kol. Raad door den gouverneur een brief had ontvangen, waarin werd besproken naar welke algemeene beginselen het begrotingsbeleid in den vervolge zou dienen te worden gevoerd om de Landsfinanciën blijvend een krachtigen grondslag te verschaffen, het Curaçaosch budget zuiver te houden en daaraan een gezond en stabiel karakter te verzekeren. Natuurlijk hebben wij op deze vraag nimmer antwoord ontvangen. Uit het stilzwijgen van de koloniale pers hebben wij begrepen, dat zij evengoed op de hoogte was als wij. Intusschen had de Minister ook de zienswijze van den Kol. Raad gevraagd over zijn beschouwingen en dit college is zoo goed zijn antwoord in de notulen op te nemen.

Daaruit begrijpen wij, dat het bij deze gedachtenwisseling gaat om de vraag, welke vaste lijn moet worden gevolgd wanneer straks Curaçao tot geldelijke onafhankelijkheid gekomen is. De Kol. Raad begint met een uitvoerig betoog, om, naar het schijnt, aan te toonen, dat het nog niet zoover is, dat de kolonie nu reeds gekomen is in een toestand, die waarschijnlijk maakt, dat men reeds gekomen is in een blijvende periode van budgetair evenwicht. Daarna lezen wij o.m.:

„In de missive wordt voorgesteld in het leven te roepen een pensioenfonds, geleidelijk en stelselmatig met uit de begroting daarvoor af te scheiden middelen op te bouwen; voorts op het voetspoor van hetgeen in dit opzicht in meerdere Britsche gebiedsdeelen in West-Indië is tot stand gebracht, het stichten van een reservefonds, waarop in tijden van economische depressie of na catastrophes zou te steunen zijn, terwijl in de derde plaats gewezen wordt op de wenschelijkheid om voor de gewone jaarlijks terugkeerende uitgaven niet te steunen op bronnen van inkomsten, zooals bijv. het bedrag der bij den uitvoer van phosphaat geheven wordende rechten, de opbrengst van successierechten en dergelijke, die strikt genomen uit het kapitaalbezit der gemeenschap komen, ten aanzien van welke aldus verkregen baten het streven gericht moet zijn op aanwending daarvan voor de totstandbrenging of financiering van voorzieningen, welke rechtstreeks of middellijk, tot eene compenseerende verhooging in anderen vorm van dat kapitaalbezit kunnen leiden.“

De theoretische juistheid der weergegeven opvatting zal de Raad niet betwisten, evenmin dat een en ander ten goede zal komen aan de zuiverheid der begroting. De praktische moeilijkheid is gelegen in de uitvoerbaarheid onder de tegenwoordige omstandigheden. Door het geregeld en systematisch afzonderen van bepaalde inkomsten (of gedeelten daarvan) voor het creëren van hooger genoemde fondsen door de verplichte periodieke afdrachten uit de middelen en het niet tot dekking der gewone uitgaven doch planmatig en uit principe als 't ware voor omzetting in kapitaalbezit besteden van een aantal heffingen, zal de jaarlijksche begroting van inkomsten een gevoelige vermindering ondergaan, een niet onbelangrijk jaarlijks tekort met zich medebrengende. Een dergelijk deficit schijnt blijvend en op den duur niet aan te vullen te zijn dan door het invoeren van nieuwe belastingen of het verhoogen der bestaande. Te meenen, dat hiertoe niet zou behoeven te worden overgegaan wegens verwachte en aanhoudende accessen van bepaalde middelen, ware niet te rechtvaardigen optimisme. In de ministerieele missive wordt reeds de aandacht gevestigd op het binnen redelijke grenzen houden van de aan de ingezetenen op te leggen lasten. Naar het gevoelen van den Raad hebben de op de alhier wonenden drukkende lasten onder de bestaande omstandigheden althans, het maximum bereikt van wat thans van hen zou mogen worden gevergd, waarbij voor een beter zich indenken in de huidige constellatie erop moet worden gewezen, dat de welvaart, waarvan in dit schrijven de rede is, slechts in sommige deelen van dit gebied heerscht en dan nog wel onder zekere lagere bevolking, terwijl daarentegen voor andere, die niet in dien vooruitgang zoo enorm gestegen levensstandaard en veroorzaakte woningnood tot dusverre moeite te herstellen steringen in het huishoudelijk budget hebben teweeg gebracht. Of de Raad in de naaste toekomst tot het verzwaren der lasten zijn medewerking zou mogen verleenen hangt, behalve van de aard der heffing, van te veel omstandigheden en factoren af, dan dat de Raad zich reeds hierbij zou kunnen binden.

Bovendien voelt de Raad een nog niet overwonnen vrees voor gevolgen als zich reeds hebben voorgedaan. De in zake het voormalig „West-Indisch Pensioenfonds“ opgedane ervaring stemt n.l. verre van bemoedigend. In herinnering moet worden gebracht dat

B. G. TAL, Leraar M.O. Boekhouder
 Stille Veerkade 24 's-Gravenhage
 Telefoon 16110

Opleiding voor het M.O. Examen en voor het Examen Privaat-Doctent
 (Genootschap voor Practisch Handelonderwijs)

Mevr. JOH. VAN DER WISSEL
Goudsbloemlaan 8
DEN HAAG
LEERARES PIANO- EN
ENSEMBLESPEL
SPREEKUR VAN 1.30 TOT 2.30

INSTITUUT VOOR MAGNETISME EN MASSAGE
HOOGTEZON EN DIATHERMIE
W. F. WAGHTO, ARTS
 Gevestigd v. **GALENSTRAAT 70, b/h PR. HENDRIKPL.**
 Spreekuren: 8.30-10 uur voormiddag, 1.30-3 uur namiddag 7-8 uur 's avonds. Spreekuur Oogarts: Zaterdagmiddag van 3.30-4.30 uur. Magnetiseurs-Masseurs: **H. C. ORIF VAN AMSTEL, W. P. MÜNZE.**

UTRECHT.
GEBR. GERLACH
 VOORSTRAAT 51 TELEF. 3475
 hoek Jansveld
UTRECHT
Dames- en Heeren-Kleermakers
Uniformwerkers
Uitrustingen
voor Oost- en West-Indië

vroeger reeds een dergelijk pensioenfonds bestaan heeft, van welk kapitaal tot een twintigtal jaren geleden, de rente onder inkomsten van onderscheiden aard op onze begroting voorkwam. Het saldo van dit fonds werd onder het Bestuur van den toenmaligen Gouverneur de Jong van Beek en Donk gebruikt voor aanschaffing van het stoomschip Prinses Juliana. De stoomvaartverbinding, welke door dit schip tusschen de verschillende eilanden der kolonie diende te worden onderhouden, liep in een korten tijd jammerlijk op een fiasco uit en het West-Indisch Pensioenfonds, dat, naar verluidt, ruim een ton gouds rijk was, ging in rook op.

Waar het Gouvernement van Curaçao met het lot der landskinderen begaan nog in het afgelopen jaar aanmerkelijke bedragen heeft uitgegeven voor kosteloze terugbrenging van op Cuba noodlijdende Curaçonaars, daar acht het zich verplicht, waar ieder werkwillige thans op de eigen eilanden behoorlijk betaalden arbeid kan vinden, met den meesten klem te waarschuwen tegen overijld en onraadzaam vertrek naar Cuba.

„DE STAD UTRECHT”
 OUDE GRACHT 194 TELEFOON 4198
 bij de Gaardbrug, einde Lijnmarkt.
Glas, Porselein en Aardewerk
 GRATIS VERPAKKING VOOR INDIË.
 GARANTIE VOOR BREUK.

Dit voor oogen hondende, kan men niet anders dan vrees koesteren voor het scheppen van bijzondere fondsen, vrees, dat die met optimistische verwachtingen, voor een ander doel, dan waarvoor zij bestemd zijn, zullen worden opgeofferd. Zal dit alles zich niet kunnen herhalen en zal de aanwezigheid dier fondsen niet vroeg of laat den wensch doen geboren worden productieve werken aan te leggen, in de overtuiging, dat het een soliede geldbelegging is en het besteden dier gelden voor een ander doel meer voordeelen zal opleveren?

Geschiedkundige Sprokkelingen.
De Curaçaosche Courant.
 Er is van de Curaçaosche journalistiek heel wat meer en heel wat meer belangwekkends te vertellen dan S. Kalf verleden jaar in de *West-Indische Gids* deed (Mei 1925). Men leest de *Curaçaosche Courant* van honderd jaar geleden voor z'n plezier. Jammer dat Nijhoff voor zoo'n volledige jaargang meer dan 100 gulden vraagt; dat is nu ook weer wat te machtig.

ARBEIDSBEURS VOOR DEN OUD-IND. MILITAIR
 Gevestigd te NIJMEGEN
 Oude Varkensmarkt 41-43 Telefoon 1865
 Geopend van 9-12 v.m. en van 2-4 uur n.m.
 Zaterdags na 12 uur gesloten
 Directeur: **A. VAN BOXTEL.**
 Correspondentschappen in vele plaatsen.

Met de grondgedachte van het aanbevolen stelsel, de noodzakelijkheid van sparen kan de Raad zich intuschen best vereenigen. Hij meent, dat dit doel ook kan bereikt worden door de bij zuinig beheer verkregen batige begrotingsoverschotten op soliede wijze te beleggen. De Raad zou zichzelf echter niet zijn, wanneer hij Ministers aansporing tot soberheid met warmte overnemende, de gelegenheid niet aangreep om te wijzen op de door hem als nuttelos verworpen voorstellen, die de Regeering doorgedreven heeft, en die de jaarlijksche tekorten vermeerderd hebben. Daarbij komen de overschrijdingen van begrotingsposten, die hebben plaats gehad, te lage ramingen enz. van nieuwe werken, en aankoop van onroerende goederen in den loop van het jaar, buiten de begroting om.

O.a. gebruikte men het blad om gebeurtenissen van den dag te „bezigen” en elkaar onaangenaamheden te zeggen of stroop om den mond te smeren. Wij herinneren ons een heele reeks zangen op de vereeniging der Luthersche en Hervormde kerken, een gedicht „op het Nederlandsche gezantschap naar de Republiek van Columbia” in 1825. Bekend is Paddenburgs zang op Pirovano, door Dahihuis meegedeeld, en zelf gaven wij onlangs *Het geweten*.
 Hier volgt een ander in de *Cur. Crt.* van 18 Juli 1818.

Correspondentschap te
 AMSTERDAM, J. van Loggem, Cilliersstraat 30h
 DEN HAAG, G. J. L. Verhoeven, Valkenboschk. 34
 ROTTERDAM, J. F. Ferwerda, Calandstraat 24b
 Telefoon van 9-12 10733
 ARNHEM, G. J. Hoetink, Emmastraat 58
X. X. Werkgevers!
 Bovengenoemde Beurs stelt zich ten doel Oud-Indische Militairen aan den arbeid te helpen. Zij is nagenoeg te allen tijde in staat om degelijke Oud-Indische Militairen beschikbaar te stellen voor verschillende betrekkingen, als bijvoorbeeld:
 Boekhouder, Kantoorbediende, Concierge, Huisbewaarder, Portier, Fabrieksopzichter en -waker, Jachtopziener, Magazijnmeester, Magazijnknecht, Wissellooper, Ploegbaas, Depôthouder, Huisknecht, Hulpmonteur, Stoker centrale verwarming, Knecht van de apotheek en ander Personeel voor Zieken- en Weeshuizen, waaronder ook gediplomeerde Verplegers, Controleurs en Wakers voor den Nachtveiligheidsdienst, Telegrafisten en Telefonisten, Koks. enz., waaronder geschoold Personeel.
 De personen zijn allen vrij van militaire plichten. Gaarne houdt zij zich aanbevolen voor Uwe aanvragen om personeel, zoowel hier te lande als in Ned. Oost- en West-Indië.

Ook de leeningpolitiek is ter sprake gekomen. In een ministerieel brief las de Raad des minsters meening, dat, wil ten deze van een juist beheer sprake zijn, de aldus bekostigde voorzieningen daadwerkelijk rechtstreeksch of middellijk rendabel kapitaalbeheer van het gewest behooren te vergrooten en de vooruitgang ook wat betreft haar geldelijke beteekenis aansnagende op, dat het aangaan van leeningen niet heeft de sympathie van den Raad in zijn tegenwoordige samenstelling.

Pour L.
 Quiconque est riche, est tout, sans sagesse il est sage;
 Il a, sans rien savoir, la science en partage;
 Il a d'esprit, le coeur, le mérite, le rang,
 La vertu, la valeur, la dignité, le sang;
 Il est aimé des grands, il est chéri des belles:
 Jamais surintendant ne trouva de cruelles.
 L'or même à la laideur donne un teint de beauté;
 Mais tout devient affreux avec la pauvreté.
 A. H. M. V.

Over de wenschelijkheid van gouvernementsbedrijven wordt verschillend gedacht, doch de omlinjing alomtegenwoordig, zou het naar 's Raads meening indien er ten behoeve van dit gebiedsdeel onder huidige omstandigheden van een leening sprake zou wezen in geen geval te verdedigen zijn voor een privaatrechtelijk gouvernementsbedrijf, geen inderdaad deel van de regeerings- of staatstaak, of daarvan inhaerent, eene leening te sluiten, zoolang niet een noodtoestand vaststaat en met zekerheid is aangegeven, dat uit de opbrengsten van het tot stand te brengen werk zelfs binnen afzienbaren tijd het geleende kapitaal naar behooren zal kunnen worden afbetaald.

Locarno-Genève.
 Genève heeft Locarno te hebben bedorven. Maar, naar 't ons voorkomt, heeft Genève niet veel anders gedaan dan Locarno te verplichten zich in zijn ware gedaante te vertoonen. Is iedereen aanvankelijk onder de bekoring geweest van den eindelijk gesloten vrede, nu Duitsland geheel als gelijkgerechtigde — zooals 't luidde — met de voormalige vijanden aanzat, te spoedig hoorde men weer van tegenstellingen, die op het voortbestaan der scheidinglijn tusschen de vijanden van 1914-18 wezen. Partijen hebben zich nog niet ontworsteld aan de oorlogsstemming; dat is haar beschuldiging en haar verontschuldiging. Dit geldt voor allen, die in den oorlog partij zijn geweest, en zij kunnen zich ook nog maar steeds niet verplaatsen in den gedachtengang van de neutralen; hierin is evenmin verbetering gekomen.

Gouvernementsondernemingen genieten in dit gebied niet de reputatie winstgevend te zijn en het feitelijke vraag van rentabiliteit welke zoo veel licht in de schaal legt.
 Het spijt ons zeer, dat onbekendheid met den brief den Minister ons de mogelijkheid onthoudt onze mening daarover te vormen. Niet omdat wij meenen, die meening van eenig algemeen belang zal zijn, omdat het vraagstuk zelf ons van genoegzaam belang lijkt, om een openbare bespreking ervan wenschelijk te doen zijn.

Uit den Verren Vreemde.

Cuba.
 Het *Officieel gedeelte* bevat de *Cur. Crt.* van 29 Januari 11. de volgende ongeteekende waarschuwing: Daar wij vernemen zouden weder door personen, wiens sluitend belang hebben bij het transport der werken arbeiders naar Cuba, pogingen worden aan te maken om Curaçaosche en Arubiaansche werklieden overen voor arbeid op de suikerplantages te Cuba. Ondervinding heeft geleerd, dat arbeiders, die dergelijke aanbiedingen ingaan, na aankomst in den lande, terstond aan hun lot worden overgelaten door personen, die hen overbrachten, en dat groote elend en schrijnende armoede meermalen het lot zijn van Curaçaosche onderdanen, die tot vertrek naar Cuba besloten.

In Locarno opende men aan Duitsland vooruitzichten, die het als toezeggingen opvatte. Eigenlijk deed men dit reeds met een vooruitloopen op de beslissing van den Volkenbondsraad, waarin toch ook vertegenwoordigers van mogendheden zitting hebben, die in Locarno niet mede aanzaten. Dit was dus al gewaagd, want de V.b.-Raad kan slechts met *algemeene stemmen* een beslissing nemen. Tot die toezeggingen behoorde een permanente zetel in dien Raad, terwijl het vooruitzicht op een Volkenbondsmandaat over een der voormalige Deutsche koloniën in Afrika ook vrij stellig werd gegeven, tevens werd de hoop verlevendigd op een spoedige ontruiming van 't nog bezette gebied in Rijnland.
 Wilde de geest van Locarno de oorlogsverhoudingen terzijde schuiven, die verhoudingen zaten velen zóo diep in 't hart, dat zij, met de uitdrukking „de geest van Locarno” op de lippen, toch met pretenties kwamen,

REPAREREEN ■ **OVERTREKKEN**
PARAPLUIE MAGAZIJN
A. QUERELLE
SCHOOLSTRAAT 10
'S-GRAVENHAGE - TELEF. No. 10151
 Leden van „Oost en West” 5 pCt. korting

CASSA MARIS

Bedden- en Meubelmagazijn

NEPTUNUSSTRAAT 76-78

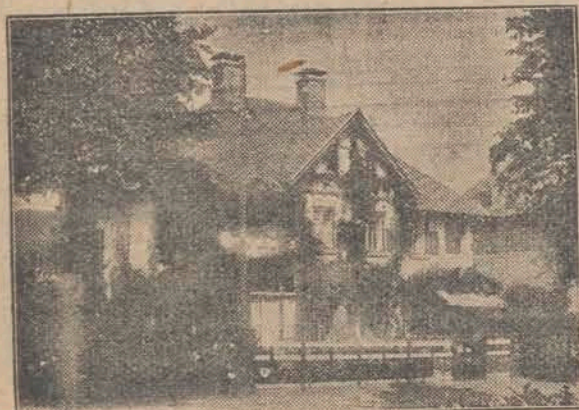
DEN HAAG

5193

Vakkundig Reparatie-Atelier

voor Stoffeederij,
Bedden, Matrassen en Markiezen

Villa „WELKOM” — Hilversum
Sumatralaan 15-17 - Telef. 1384

Goed Tehuis voor kinderen met volledig toezicht op studie
Goed lager-, middelbaar- en hooger onderwijs te Hilversum
5178 Aanbevelingen zoowel uit Indië als uit Holland.
VRAAG DIE AAN. Zuster C. C. OBENHUIJSEN

Het soliedst adres

voor Electriche benodigdheden
en Installeeren van electriche
geleidingen, is

M. A. VROLIJK

Thomsonlaan 41 Telef. 35618

'S-GRAVENHAGE

Alle voorkomende reparatiën tegen concurrerende prijzen. 5169

CIVIELE EN MILITAIRE
**INDISCHE
UITRUSTINGEN**

Witte Pakken f 9.50

en hooger 5090

HET UITRUSTINGENHUIS
DEVENTER TEL. 400

Gefustreerde Catalogus
op aanvraag
zonder eenige verplichting

GEOPEND

MAISON VERBAAN
MODERNE DAMESKAPALON
MASSAGE - MANICURE - PEDICURE 5235

PR. MAURITSPLEIN 21 - DEN HAAG

KNIP-ACADEMIE „CASANO” EDISONSTRAAT 126 — 's-GRAVENHAGE

Cursus en Privaatlessen in het knippen
van Dames- en Kinder-, Boven- en
Onderkleeding. — (Moderne methode)
Zeer geschikt voor Indische Dames

5278

PAPIEREN PATRONEN OP MAAT

Aanbevelend, Mevr. J. NOLDUS, Gediplomeerd te Parijs

welke tegen dien geest ingingen. Polen, dat zich nog meer dan Frankrijk ervrijand van Duitsland voelt, was verontwaardigd. Terwijl het zelf in den V.b.-Raad geen lossen zetel heeft, zou Duitsland, het overwonnen Duitsland, voor zijn toetreden tot den Volkenbond voorwaarden mogen stellen, en dadelijk vast lid van den Raad worden! Italië, dat evenmin Duitsch gezind is, liet eenzelfde klank hooren betreffende de mandaten-toewijzing. Het overwonnen Duitsland zou krijgen wat aan het overwinnend Italië, dat tot de oprichters van den Volkenbond behoort heeft en een permanenten zetel in den V.b.-bond heeft, niet was en niet wordt gegund: een koloniaal mandaat.

Ook van andere zijden kwamen bedenkingen. Spanje heeft een lossen zetel. Het is erg op dien zetel in den V.b.-Raad gesteld en het weet deze zelfs listig tot een permanenten te maken. Er is niet bepaald op welke tijdstippen de onwisseling der losse zetels moet geschieden, wel staat vast dat wie aftreedt niet dadelijk herkiesbaar is. Kwam nu in den Raad de kwestie der onwisseling aan de orde, dan verzette Spanje zich, en daar de beslissing met algemeene stemmen moet vallen, kwam er geen vervanging. Dit is Spanje kwalijk genomen. Nu redeneerde het blijkbaar zoo: laat ik van deze gelegenheid gebruik maken om een permanenten zetel te krijgen, dan kunnen ze daarna de losse zetels zoo veel en zoo vaak verwisselen als hun goed dunkt, mij krijgen ze er niet meer uit.

Brazilië, dat beweerde in den V.b.-Raad gekozen te zijn om de Zuid-Amerikaansche staten ook een zetel toe te denken, manoeuvreerde ongeveer op dezelfde wijze als Spanje.

Frankrijk kwam door dit alles wat in 't nauw. En Duitsland gaf aanleiding om de bezorgdheid van Frankrijk weer op te wekken.

In Duitsland gingen eerst vele stemmen op om bepaald de toezegging van een mandaat in Afrika tot voorwaarde voor het toetreden tot den Volkenbond te stellen. Daarna kwam in deze kwestie een ander gezichtspunt weer naar voren. Een mandaat van den Volkenbond is goed voor vreemde landen, die geen recht op de voormalige Deutsche koloniën hebben, maar Duitsland moet geen mandaat krijgen, doch het verloren land weer ten volle als Deutsche kolonie terug bekomen. De regering liet zich over deze zienswijze wel niet uit, maar de vreemde pers, vooral de Fransche en de Italiaansche werkte nog met het middel. Ook andere uitingen deden vreezen dat Duitsland, eenmaal lid van den V.b.-Raad, een zeer egoïstisch gebruik zou kunnen maken van zijn stem, die immers alles kan tegenhouden.

Polen, Spanje, Brazilië ijverden op een wijze, die wel geenszins de algemeene sympathie kon verwerven, maar die in Frankrijk, en daarna ook in Engeland, toch ahang vond. 't Is waar, als Duitsland iets wilde tegenhouden door in den V.b.-Raad één stem tegenover alle andere te plaatsen, dan maakt 't weinig uit hoeveel stemmen daar tegenover staan, maar als moreelen factor zou een vermeerdering van het tegenwicht toch zeker wel beteekenis hebben, zoowel dadelijk bij de toelating, als later bij elke stemming. Mussolini kwam, terwijl deze strijd al scherpe vormen aannam, de positie nog scherper stellen, door de Italiaansch-Beiersche gevoeligheden tot een conflict Rome-Berlijn te maken.

Zoo naderde de 8en Maart, dag waarop de buitengewone Volkenbondvergadering te Genève bijeen moest komen om over de toelating van Duitsland tot den Volkenbond te beslissen, terwijl daarna de V.b.-Raad zou beslissen over de toekenning van een permanenten zetel aan Duitsland, en wellicht mede aan andere landen, in dien Raad.

Vóór het samenkomen stond het wel vast, dat in de Volkenbondvergadering het 2/3 der uit te brengen stemmen, noodig om tot de opname van Duitsland als lid van den Volkenbond te besluiten, verkregen zou worden.

Aanvankelijk leek ook de toekenning van een permanenten zetel in de V.b.-Raad verzekerd. De mogendheden, die Locarno gemaakt hebben, Frankrijk, Engeland, Italië, België (dit laatste land heeft een lossen zetel in den V.b.-Raad), hadden daar hun toezegging aan Duitsland gedaan, van de andere leden in den V.b.-Raad hebben alleen Spanje en Zweden niet behoort tot de geallieerden, die nog altijd samengaan, en deze twee, voormalige neutralen, voegden zich naar de gedane toezegging. Toen kwam Polen echter met zijn bezwaren en aanspraken, dit kon Spanje niet verdragen, Brazilië volgde.

Het geschipper begon. Naast Duitsland een permanenten zetel voor... elk der eischers of één der eischers. Als Polen geen permanenten zetel krijgt, dan ten minste een losse — die, zooals wij boven aangaven, feitelijk een permanente is, wanneer in de V.b.-Raad

PLAAT- en KUNSTHANDEL - SPIEGEL- en LIJSTENFABRIEK

P. J. CRAMWINCKEL Jr.

Den Haag, PIET HEINSTRAT 36, Telefoon 11906

Enorme keuze Gravures, Platen, Etsen enz.
Encadrementen in alle stijlen. — BILLIJKE PRIJZEN 5084
Export naar de Indië. Vele attesten van Ind. fam. ter inzage

maar één stem tegen verwisseling is —, Zweden kwam hiertegen in verzet, en vond bijval in de pers van de meeste der neutrale landen. De V.b.-Raad moet niet te talrijk worden, hij moet niet een bepaalde politieke strekking krijgen, de oorlogstegenstellingen moeten niet bestendig worden. Deze en andere argumenten deden Zweden stelling nemen tegen elke verdere uitbreiding. Duitsland dan uitgezonderd. Nu had Zweden geen rustig oogenblik meer. Alle krachten en machten vielen het aan.

Duitsland kwam ook in verzet. Wat men nu wilde werd iets anders dan 't in Locarno toegezegde. Wilde men den V.b.-Raad uitbreiden, dan mocht dit eerst aan de orde komen, nadat Duitsland daarin zou zijn opgenomen.

De andere mogendheden zeggen dat hieromtrent niets is toegezegd. De Volkenbond blijft vrij in de regeling van zijn werkzaamheden.

Zoo is men van 8 tot 16 Maart aan 't kibbelen geweest. Plots kwam een nieuwe noot in het liedje. Zweden, gedrukt en bewerkt, wilde wel niet toegeven aan den drang tot uitbreiding, maar, dit beginsel getrouw, wilde Unden zijn vertegenwoordiger zich zelf opofferen. Zweden zou, als de regering te Stockholm hiermede instemde, zijn tijdelijke plaats in den V.b.-Raad afstaan. Men kon dan Polen daarvoor aanwijzen. België een oogenblik, Tschecho-Slowakije daarna, boden aan hetzelfde te doen.

Minder edelmoedig kwam Brazilië herinneren, dat 't een permanenten zetel wenschte. Doch de andere Z.-Amerik. staatsjes désavoueerden Brazilië en zeiden Uruguay als hun vertegenwoordiger te beschouwen. Om, en met, en naast dit alles worden nu allerlei combinaties gemaakt om de situatie te redden; vooru Briand en Chamberlain doen hun uiterste best om tot een resultaat te komen. Heden, 16 Maart, is 't gesjacher nog in vollen gang. Zal een oplossing gevonden zijn als ons weekblad verschijnt?

Dit is in elk geval zeker. Naar buiten is aan het prestige van den Volkenbond weer een gevoelige stoof gegeven. Onder motieven, die men als van altruïstischen aard wil doen voorkomen, werkt een sterk egoïstisch drijven in tegen de verbroederingsgedachte, die aan den Volkenbond moest ten grondslag liggen. De oorlogsstemming doet zich nog sterk gelden. De geest van Locarno heeft het te Genève afgelegd.

Men wanhoop niet, maar men zie wél in, dat het vrede-op-aarde nog veel, veel verder verwijderd is, dan idealisten en optimisten meenden te mogen gelooven.

Berichten der Afdeelingen.

Afdeeling Apeldoorn.

De lezing van Pater Viegen: Godsdienst-gedachten woord en beeld uit ons Rijk van Insulinde, zal mischien in plaats van op Woensdag 24, op Donderdag 25 Maart in de Groote Zaal van Hotel v. d. Burg gehouden worden, in verband met het optreden van Dirk Schäfer in Tivoli op dien avond.

Een kleine collectie voorwerpen zal geëtaleerd worden.

Voor de schoolvoorstelling hebben zich bijna 110 leerlingen door bemiddeling van de betrokken hooften aangemeld.

Wij hopen deze te kunnen houden op Maandag- en Dinsdagnamiddag 29 en 30 Maart, telkens van 2—4 uur.

Door het bestuur is in zijn laatste vergadering een plan gemaakt voor een krachtige actie om meer leden te werven. Laat ieder lid of begunstiger in zijn kring het zijne doen voor het versterken der afdeeling!

Voor het Bestuur,

De Secretaris,

J. C. BAARS, Lammerweg

Afdeeling 's-Gravenhage.

Het Bestuur der Vereeniging „Oost en West”, Afdeeling 's-Gravenhage, heeft, in samenwerking met de Nederlandsch-Duitsche Vereeniging, de eer U uit te noodigen tot bijwoning van de voordracht, welke gehouden zal worden door den Duitschen Ontdekkingsreiziger Paul Graetz, getiteld:

„Meine Durchquerungen Afrikas im Automobil und im Motorboot”

„Meine Reisen in das Vulkangebiet von Sumatra” met een groot aantal gekleurde lichtbeelden, op D

OPTICIEN .. C. A. VAN MONSJOU
VALKENBOSCHPLEIN 19 - TEL. 32167 - DEN HAAG

I BESCHERMT UW OOGEN MET
ZEISS-PUNKTALGLAZEN

TE KIJKDUIN

6269

huurt men in prijzen vanaf f 600.— per jaar
EEN MOOI, VRIJ LANDHUIS
 Verbinding Kijkduin-Groenmarkt van 7.15 v.m. tot 12.10 n.m.
 Inl. Marconistraat 39, Tel. 31652 en te Kijkduin.

L. J. d'Haens, Onderwijzer bij het Openbaar Europeesch Lager Onderwijs, Corn. Krusemanstraat 30 III, Amsterdam.
 Ph. A. van der Kaay, Onderwijzer bij het Openbaar Europeesch Lager Onderwijs, Nieuw-Weerdinge.
 J. B. L. Kröger, Onderwijzer bij het Openbaar Europeesch Lager Onderwijs, Kerkstraat 262, Amsterdam.

INDISCHE VERLOFGANGERS.

A. te Velde, controleur 1ste klasse bij het Binnenslandsch Bestuur in de gewesten buiten Java en Madoera, p/a. Ds. A. Brouwer, Zwartsluis.
 Dr. F. K. Wawo Roentoe, gouvernements-veearts, Buys Ballotstraat 18, Utrecht.
 G. Hendriks, ambtenaar ter beschikking bij het Departement van Gouvernementsbedrijven, Daguerrestraat 197, Den Haag.
 E. F. de Calonne, hoofdcommissie bij de Staatsspoor- en Tramwegen, Fahrenheitstraat 593, 's-Gravenhage.
 R. Gouswaart, controleur 1ste categorie bij den Post-Telegraaf- en Telefoondienst, Middelharnis.
 F. H. de Hoog, inspecteur 1ste klasse bij de Staatsspoor- en Tramwegen met den persoonlijke titel van hoofdambtenaar, Voltastraat 60, 's-Gravenhage.
 D. J. K. Gillavry, controleur 1ste klasse bij het Binnenslandsch Bestuur in de gewesten buiten Java en Madoera, de Carpentierstraat 42, 's-Gravenhage.
 H. Hoogendoorn, tijdelijk waarnemend onderwijzer aan de Opleidingschool voor Inlandsche ambtenaren, Raapopscheweg 74, Arnhem.
 R. W. Sibbold, controleur 1ste klasse bij den Post-Telegraaf- en Telefoondienst, p/a. familie Arends, Bentinckstraat 5, 's-Gravenhage.
 Mej. Dr. J. A. Binger, leerares bij de Hoogere Burgerschool te Bandoeng, p/a. Ir. J. W. Cleex, Okeghemstraat 15, Amsterdam.

DROGISTERIJ „HET KRUIDENHUIS“
Fa. SCHOFF - BILTHOVEN
 (Ass.-Apotheker - Gedipl. Drogiste)
 Julianaalaan 16, n. h. Postkantoor. Telef. 6524
 Minerale en Medicinale Wateren en Zouten
 Diogerijen - Chemicaliën - Verbandstoffen - Specialitè's
 FOTO-ARTIKELLEN 5134

derdag 25 Maart 1926, des avonds ten 8.15 uur, in de groote zaal van „De Twee Steden“, Buitenhof, alhier.
De Secretaris,
 J. C. BAUDOIN,
 Jacob Hopstraat 12.

Aldeeling Nijmegen.

In de gehouden jaarvergadering werd het bestuur dezer afdeeling gereconstrueerd als volgt:
 G. J. Burger, Directeur Middelb. Handelsschool, Voorzitter;
 F. E. Luitjes, Vice-Voorzitter;
 F. M. Gescher, Leraar M. O., Secretaris, B. v. d. Berghstraat 74;
 L. Röpcke, Penningmeester;
 H. W. Verniers van der Loeff, toegevoegd Lid.
 Over de te houden propaganda zal een aparte bestuursvergadering belegd worden.
GESCHER,
 Secretaris.
 Nijmegen, 3 Maart 1926.

Mededeelingen.

Van het Informatie-Bureau:

BESTEMD VOOR UITZENDING NAAR:

Ned-Indië:
 G. Sieburgh, Gouvernementsarts bij den Dienst der Volksgezondheid, Spinozastraat 31, Amsterdam.
 Ir. J. de Vries, Ingenieur 3de klasse bij den Dienst der Staatsspoor- en Tramwegen, Czarinastraat 15, Zaandam.
 Mr. G. M. Rijke, rechterlijk ambtenaar, Thomsonlaan 25, 's-Gravenhage.

Mutatieztaats van 10 tot 17 Maart.

Nieuwe Leden:

Geïntroduceerd door:

Visser, Leraar M. O. Staatswetenschappen, Arnhem, Drieweg 21. f 5.—
 van der Aa, Amsterdam, Beursplein 5. f 5.—
 Algemeen Reis- en Scheepvaart Bureau, Den Haag, Plein 18. f 10.—
 Jans, Hoofdkantoorhoofd S.S., Den Haag, Jacob Hopstraat 10. f 5.—
 A. E. Halkema, Commissaris v. Politie 1e kl., Den Haag, Hugo de Grootstraat 8. f 5.—
 E. E. Halewijn, Administrateur onderneming „Rantjaoeni“ te Bandoeng. f 6.—
 E. Veldhuizen, Vertegenwoordiger der Ned.-Ind. Landbouw-Mij. te Soerabaja. f 6.—
 Perioasmoro, Fiscaal-Griffier van het Landgerecht te Soerabaja. f 6.—
 A. Diepersloot, Soerabaja, Valckenierstr. 10. f 7.50
 Juffrouw N. de Witte, Soerabaja, van Hogendorp-laan 85. f 5.—
 Wessel, Jur. Cand., Leiden, Groenhovenstr. 15. f 2.50
 van Hoeve, Ind. Jur. Cand., Leiden, Nieuwsteeg 39. f 2.50
 E. Breslou, Ind. Jur. Cand., Den Haag, Scheldeplein 3. f 2.50

den Heer J. P. Donk te Dieren.
 den Heer G. T. H. van Klaveren te Amsterdam.
 Secretaris-Penningmeester Afd. Den Haag.
 Secretaris Informatiebureau.
 Hoofdvertegenwoordiger Oost en West in N.-I.
 het lid J. H. Zeiler, Chef N.V. Tokohandel v. d. Pol te Soerabaja.
 den heer D. M. Hollestelle te Leiden.

Nieuwe Begunstigers:

Secretaris Afd. Nijmegen.

Adresveranderingen:

Aulia, Indisch Arts, thans te Paree (res. Kediri).
 A. C. Bouman, Gouvernements Arts, thans te Tandjong-Karang.
 J. G. A. Goedeljee, Referendaris Hoofdbureau P. T. T., Bandoeng, van: Progresstraat 24, naar: Riouwstr. 15.
 Raden Md. Djoehana Wirodikarto, Arts, van: Tandjong-Balei, naar: Weltevreden, p. a. Hoofdbureau D.V.G.
 Dr. H. D. J. Apituley, Officier van Gezondheid 1ste kl., thans te Magelang.
 P. Cool, Dirigerend Officier van Gezondheid, thans te Amboina.
 Dr. C. Huijter, Officier van Gezondheid 1ste kl., thans te Malang.
 Dr. A. C. Schouten, Leraar S.T.O.V.I.A., van: Den Haag, Acaciastraat 19, naar: Weltevreden.
 A. Rompies, Controleur 1ste klasse Pandhuisdienst, van: Den Haag, Copernicusstraat 17, naar: Weltevreden, Hoofdbureau Pandhuisdienst.

ELECTRISCHE GEYSERS

Goedkoop — Zuinig — Gevaarloos

Complete Electriche Sanitaire Installatiën

W. G. SCHEERES

Electro-technisch Bureau

5052

DEN HAAG

Kantoor en Monsterkamer
Hooigracht 1c

Telef. 15170

Magazijn en Werkplaats
Laan van Roos en Doorn 9

Berichten over onze Adverteerders.

Fa. W. H. de Ruiter - Den Haag

Het valt op dat de moderne zakenman steeds meer waarde gaat hechten aan een, niet alleen pakkende, doch ook eenigszins luxieuze uitstalling zijner artikelen. Bij het bezoek aan de Wijnhandel der Fa. W. H. de Ruiter, 1e Obrechtstraat 76, viel ons aanstonds de heldere, frissche kleur op, waarin alles gehouden is, zoodat 't effect der donkere flesschen zeer mooi uitkomt. Welk 'n kleurencollectie likeuren, waarvan vooral de producten van Wijnand Fockink op den voorgrond treden, doch ook onder de buitenlandsche is er van alles te vinden. Verder Whisky's, Cognacs, varieerend van vier tot vijf en dertig gulden, Onde Jenevers, waaronder de buitengewoon fijne „Blankenheim en Nolet“, ja alles wat bij dit vak te pas komt is aanwezig.

In de kelders vonden wij een flinken voorraad roode en witte Bordeaux wijnen, de laatste van het bekende huis Kressmann en Co., Ports, Sherry's, Madera's, geïmporteerde Rijn- en Moezelwijnen, Bourgogne en alle merken Champagne.

Speciaal vestigde de firma onze aandacht op de keurig verpakte, hoogst fijne Discovery-port van het Engelsche Huis Stormonth Fait, de eenige portwijn uitgekozen voor 't gebruik in de Poolstreken tijdens de expeditie met de „Discovery“ en het hulpvaartuig „Morning“ en bij hernieuwing op de Shackleton-Rowette expeditie, stoomschip „Quest“ in 1921.

Wat wij van deze reeds 32 jaar bestaande firma hoorden en zagen, bevestigden wij gaarne, dat het is „een bekend en vertrouwd adres“ en bevelen wij haar den lezers van „Oost en West“ dan ook ten zeerste aan.

Prijscouranten worden op aanvraag gaarne toegezonden.

J. E. VAN VEEN 's-GRAVENHAGE, Tel. 52981 Van Hoornbeekstraat No. 63

**Eerste klas Schoenmakerij
... en Reparatie-Inrichting ...**

Extra bewerking voor ABNORMALE EN GEVOELIGE VOETEN.

CITY-THEATER

Veenstraat 25 - DEN HAAG - Tel. 15454

VRIJDAG 19 MAART en volgende dagen het

GROOTE MONUMENTALE ITALIAANSCH MEESTERWERK

DE LAATSTE DAGEN VAN POMPEÏ

opnieuw verfilmd door de

SOCIÉTÉ DES GRANDS FILMS te ROME.

OP HET TOONEEL:

5210

Wegens het stijgend succes GEPROLONGEERD het gevierde

DAYELMA ENSEMBLE

POSTZEGEEXPORT

D. W. BRANTSEN

Frankensstraat 41 - Den Haag - Telef. 53529

Zichtzendingen uitsluitend volgens mancolijst.
 Verlangt vanaf September a.s. mijn gratis maandel.
 Offertenblad met vele gelegenheidsaanbiedingen. 5154

G. J. R. VAN DER GAAG & ZON
 GROENMARKT 27
 TELEPH. No. 12512 DEN HAAG
 DROGERIEN :: CHEMICALIËN
 DEPOT DER MEEST BEKENDE BINNEN-
 EN BUITENLANDSCHE SPÉCIALITÉS 5023

C. HOYNG
 SPUISTRAAT 20-22 DEN HAAG
 AMSTERDAM - UTRECHT
KRISTAL - PORSELEIN
 VAZEN, BLOEMPOTTEN, ZUILEN MET
 POTTEN, KLOKSTELLEN, ENZ., ENZ.,
 UIT DE PLATEELBAKKERIJ
 "ZUID-HOLLAND" TE GOUDA 5027
 MAIL- en HUTKOFFERS in alle afmetingen
 Garantie voor gave overkomst

TOKO BOGOR
 Suezkade 122b - DEN HAAG - Tel. 33472
 Wederom ontvangen 5007
**DE GEKORRELDE
 AREN-PALMSUIKER**
 Een delicatessé voor de Boterham

WISBRUN & LIFFMANN
 Veenestraat 35-37 - Tel. 12503 - Den Haag
 DAMES MODEARTIKELEN.
 ZIJDEN STOFFEN, FLUWEELEN, KANTSTOFFEN.
 ALLE SOORTEN GARNEERINGEN, ENZ.
 BALARTIKELEN. 5022

**EEN VERSTANDIG
 ZAKENMAN**
 doet verstandige dingen.
 Hij zorgt voor een goed ingerichte administratie.
 kundig personeel, een net ingericht kantoor, om
 zijn klanten behoorlijk te ontvangen en bedienen,
 Natuurlijk levert hij ook prima artikelen.
 Zijn firma moet een goeden indruk maken op
 zijn klanten en op hen, die hij tot zijn klanten wil
 maken. Daarvoor zorgt hij ook, dat zijn handels-
 drukwerk een correcten indruk maakt, zoowel wat
 betreft stijl als uiterlijk.
 Ook zijn reclamedrukwerk moet er aanlokkelijk
 uitzien, want hij weet, dat slecht reclamedruk-
 werk wel drukwerk, maar geen reclame zou zijn.
 Hij zoekt dus voor zijn drukwerk een drukker
 die zoo goedkoop mogelijk is, maar niet ten koste
 van de kwaliteit van het drukwerk. Hij weet, dat
 dan de zuinigheid de wijsheid zou bedriegen.
 Dergelijk verstandige zakenlieden bestellen tot
 hun groote tevredenheid hun drukwerk bij een
 der beste drukkerijen van Den Haag: S
N. V. DRUKKERIJ TEN HAGEN
 DEN HAAG - NOBELSTRAAT 20 - TEL. 11987

Confiserie en Chocolaterie Royales
J. A. KRUL
 Salon de Rafraichissements 8015
 NOORDEINDE 44 DEN HAAG

HOTEL „DE TWEE STEDEN” RESTAURANT „DE TWEE STEDEN”
 Buitenhof Telefoon Nos. 15950 - 15951 - 10062 's-Gravenhage
FAMILIE HOTEL EERSTE RANG IN HET CENTRUM DER STAD
 SPECIALE TARIEVEN VOOR LANGDURIG VERBLIJF
 KAMERS MET STROOMEND WATER EN PRIVE BAD
 THE DANSANT - DINER CONCERT
 ROEMEENSCH ORKEST
 UITSTEKENDE KEUKEN
 GERENOMMEERDE WIJNKELDER

Vereeniging „OOST en WEST”
 HOOFDBESTUUR: Heulstraat 17, 'S-GRAVENHAGE.
STUDIE-COMMISSIE. De gedelegeerde dezer Commissie, de Heer J. C. HIETINK, Prins Mauritsplein 28, Haag, Tel. 50752, neemt belangeloos de zorg op zich van in Nederland vertoevende kinderen en lieden uit Oost- en West-Indië, die hier te lande geen familie of kennissen hebben, die dit kunnen.
INFORMATIE-BUREAU ten behoeve van personen, die een werkkring zoeken in Nederl. Oost- of West- of daartoe hunne kinderen of pupillen willen opleiden, ook voorlichting verstrekkende op elk gebied personen van Indië komende of aanraking met Indië zoekende. Men wende zich tot den Secretaris, Heulstraat 's-Gravenhage, Telef. 14519, Bureau-uren 10—12 v.m. en 2.30—4 n.m. Schriftelijke verzoeken om inlichting zonder bijvoeging van porto voor de beantwoording worden als regel buiten beschouwing gelaten.
TEHUIS VOOR INDISCHE STUDENTEN, Prins Mauritsplein 28, Den Haag, Telef. 50752. Dit "Tehuis" biedt aan studeerenden van alle landaarden uit Oost- en West-Indië, wier ouders niet in Nederland toeven, tegen matigen prijs een tijdelijk verblijf aan, desgewenscht met hulp en voorlichting. Aan te richten tot den Directeur, den Heer J. C. HIETINK of den administrateur, den Heer W. MEIJER.
TEHUIS VOOR NEDERLANDSCH-INDISCHE BEDIENDEN, „Persinggahan”, van Boetselaerlaan 's-Gravenhage, waar Ned.-Ind. bedienden een tijdelijk onderkomen en hulp en raad kunnen vinden. In bedienden, die met een familie naar Indië willen terugkeeren, een dienst zoeken of van dienstbetreft willen veranderen, wenden zich tot den Directeur, den Heer F. DE MUNNIK, Telef. No. 50248.
LEESZAAL, Heulstraat 17. Bevat de actuele lectuur betreffende Oost- en West-Indië.
NEDERLANDSCHE REISVEREENIGING (Anna Paulownastraat 48, Den Haag). Samenwerking ten aanzien van de reis van Nederland naar Indië gaan en omgekeerd, op de landreis in Europa reisgelegenheden verstreken als waarborg voor een billijke en belangwekkende reis.
BUREAU VOOR ADVIEZEN op huishoudelijk- en maatschappelijk gebied, onder leiding van de J. Franco Mendes—Calisch en L. Kappelje van de Coppello—Wijgers. Spreekuur Donderdagmiddag 2—4 en volgens afspraak, Nic. Maesstraat 57, Amsterdam, Tel. 22492.
 Aan dit bureau is een cursus verbonden ter opleiding van vrouwen en meisjes die naar Indië gaan.

** Bij het INFORMATIE-BUREAU van de Vereeniging „Oost en West”, Heulstraat 17 en de MARTINUS NIJHOFF, Lange Voorhout 9, Den Haag, zijn de navolgende werkjes verkrijgbaar:

a. 1. Een boekje over onze Oost voor hen, die er niet geweest zijn. (Tweede druk)
 Prijs: f 0.50 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 2. Onze Oost, II. Iets over den Inlander en zijn Zieleleven, door T. J. BEZEMER.
 Prijs: f 0.05 per exemplaar en f 0.02 frankeerkosten.

b. Onze West Tweede druk bestaande uit:
 1. De Kolonie Suriname, door FRED. OUDSCHANS DENTZ;
 2. De Kolonie Curaçao, door Mr. B. DE GAAY FORTMAN.
 Prijs: f 0.50 en f 0.06 frankeerkosten.

c. Staats- en particuliere betrekkingen in onze Overzeesche Bezittingen: Werkjes met Vooruitzichten.

No. I. De Bestuursambtenaren in Nederl.-Indië. (Thans in revisie).
 Prijs: f 0.75 per exemplaar en f 0.06 frankeerkosten.

No. II. De Geëmployeerde bij de Javasuiker-Industrie. (Thans in revisie).
 Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.

No. III. De Rechterlijke Ambtenaar in Nederlandsch-Indië. (2de verbeterde druk).
 Prijs: f 0.50 per exemplaar en f 0.02 frankeerkosten.

No. IV. De Ingenieur in Nederlandsch-Indië. (Op nieuw herzien).
 Prijs: f 0.75 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.

No. V. De Ambtenaar bij het Boschwezen in Nederlandsch-Indië.
 Prijs: f 0.20 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.

No. VI. De Ambtenaar bij het Onderwijs in Nederlandsch-Indië. (Op nieuw herzien).
 Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.

No. VII. De Vooruitzichten van den Nederlandschen Arts in Nederl.-Indië, zoomede verplegers en verpleegsters, militaire apothekers bij den Burgerlijken Militairen Geneeskundigen Dienst aldaar. (Op nieuw herzien).
 Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.06 frankeerkosten.

No. VIII. De Ambtenaar bij den dienst der in- en uitvoerrechten en accijnzen in N.-I.
 Prijs: f 0.20 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.

No. IX. De Ambtenaar bij de Gouvernements-Marine in Nederl.-Indië. (Opnieuw herzien).
 Prijs: f 0.20 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.

No. X. De Ambtenaar bij den Post-, Telegr.- en Telef.dienst in N.-I. (Op nieuw herzien).
 Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.06 frankeerkosten.

No. XI. De Geëmpl. bij de Rubber-(caoutch.) cultuur en bij eenige Bergcultures in N.-I.
 Prijs: f 0.40 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.

Onze Koloniën. Prijs f 0.35 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.

Serie I.
 No. 1. Nederlandsch-Indië en de handel.
 " 2. Indische toestanden gezien door een Inlander.
 " 3. Het leven van den bestuursambtenaar in het binnenland.
 " 4. Sarikat-Islam.
 " 5. De Sulkernijverheid in Nederlandsch-Indië.
 " 6. De afschaffing van de laatste heerendiensten op Java.
 " 7. Denkbeelden der Inlanders van onzen Indischen Archipel omtrent het ontstaan van ziekten.
 " 8. De Europeesche vrouw in Indië.
 " 9. De bosschen van Nederl.-Indië, hunne benutting en verzorging.
 " 10. Over de Kolonie Suriname.

Serie II.
 No. 1. De militaire positie van Nederlandsch-Indië.
 " 2. Het Javaansch tooneel.
 " 3. Het spoor- en tramwezen in Nederlandsch-Indië.
 " 4. De theecultuur op Java.
 " 5. Lands Plantentuin te Buitenzorg.
 " 6. Een doode taal in Indië.
 " 7. De inlandische dorpsgemeenschap op Java.
 " 8. De rijstteelt in Nederlandsch-Indië.
 " 9. De Javanen gelijk hij schijnt en is.
 " 10. Brandende Koloniale Vraagstukken.

Serie III.
 No. 5. Nederlanders in Indië.
 " 6/7. Het Nederlandsch-Indisch Volkerredietwezen.
 " 8. Het leven van den Europeeschen militair in Ned. Oost-Indië.
 " 9. De Slavernij in Oost-Indië.

Bovenstaande werkjes zijn ook verkrijgbaar bij den Hoofdbestuur der Vereen. in Ned.-Indië, den Heer Mr. K. FAUSER, Tandjong Balei, Sumatra's Oostkust.

Koninklijke Paketvaart-Maatschappij.
 Geregelde mail-, passagiers en vrachtgoederendienst.
 tusschen de havens in den Nederlandsch-Indischen Archipel, in verbinding met Singapore, Penang en Australië
 Uitvoirige dienstregelingen zijn verkrijgbaar bij de Directiën te Amsterdam en te Batavia. 5215

Zeebaboe's en Jonge beschikbaar.
 Te bevragen in „PERSINGGAN”
 Advies Bureau en Tehuis voor Nederl.-Ind. Bedienden van Boetselaerlaan 2 DEN HAAG Tel. 5075